

ضبط جریده می

۵۷۱

اوجین دورۂ آغازیہ درتھی اجتماع

۳۷ نمبر انعقاد

۱۳۳۲	[ہزار ہری]	۸ ربیع الآخر ۱۳۳۶
۱۳۳۲	روزنامہ مذاکرات	۱۳۳۶
۱۱۲	روزنامہ بکیرہ وضع اور نامہ مراد :	۱۳۳۶
۱۱۰	دائرۂ مشیتہ بر دارالحکومت الاسلامیہ تشکیل و ترقی حینہ لایمۃ قانونیہ .	۱۳۳۶
۱۱۶	کتاب مشابہ ایل خلیفہ من احمد اولان اجوراک زبیدی حینہ لایمۃ قانونیہ .	۱۳۳۶
	۱۳۳۶ سنی مجلس میوان ہونجی .	۱۳۳۶
	اینگلی مذاکرہ می اجرا ابرہہ جگہ مراد :	۱۳۳۶
	کتاب عدل فرانسسی .	۱۳۳۶
	بچی روزنامہ وضع کردہ مراد :	۱۳۳۶
۱۱۱	حاکم نظامی تشکیل قانونی ۱۳۳۶ نمبر مائسی عدل فرانسہ .	۱۳۳۶
۲۲۱	دائرۂ حکومتہ انصاف آزمودہ متکون دہاری حینہ کثری میونی لیم تک تکلیف قانونیہ .	۱۳۳۶
۲۱۱	پوزاد حکومت فرانس ایڈیک صالح حینہ چوش اولی میمالا کیک عرضان اوزرہ استماعہ ایملی مطبوسی .	۱۳۳۶
۲۰۹	ژوسی سن می پنا سرمدان عدستہ مزوع طارات حینہ شدیہ خالی خالی عرضان اوزرہ استماعہ ایملی مطبوسی .	۱۳۳۶

رئیس — ضبط سابق خلاصہ حینہ بر مطالعہ و اثری اقدام
 ضبط سابق خلاصہ حیناً قبول ایشدر .
 اورامہ وارده
 رئیس — اوتزروا رسمی حینہ صدران کن بر لایمۃ قانونیہ قدی .
 قائد اولدی ایجمتہ حوالہ ایدیوروز .
 راج قانونیہ مذاکرانی
 دائرۂ مشیتہ بر دارالحکومت اسلامبول تشکیل و ترقی حینہ
 روز قانونیہ
 رئیس — ۱۳۳۰ نومروی لایمۃ مذاکرہ ایدمکن . دائرۂ
 مشیتہ بر دارالحکومت الاسلامیہ تشکیل و ترقی حینہ . پیورک
 بحری اقدی .
 شیخ الاسلام نامہ بامشیتہ مأمورین مدبری بحری اقدی —
 اقدی بارہ ہیئت جلیہ کزہ خدمت ایدمکنم شوقانون لایمۃ بوجہ
 ایہ علاقہ دار بولمیدن . بوجہ تک حین مذاکرہ مندمہ کسب قطعیت
 ایش اولدی ایچون مستعلاً مذاکرہ می رجا ایدیوروم .
 رئیس — اقدام . یولتسکیلانک موازنۃ مالیه ایہ علاقہ می

مذاکرانی
 ضبط سابق قرانی
 اورامہ وارده
 اوتزروا رسمی حینہ لایمۃ قانونیہ کہ ارسالی متکون مذاکرہ
 سانیہ
 راج قانونیہ مذاکرانی
 دائرۂ مشیتہ بر دارالحکومت الاسلامیہ تشکیل و ترقی حینہ
 لایمۃ قانونیہ
 بدأ مذاکرات
 دیپہ سات
 [رئیس : حاجی عادل بک اقدی]
 ضبط سابق قرانی
 رئیس — اقدام . مجلس کداد اولدی . ضبط سابق خلاصہ
 اولقونہ جی . پیوریک بک اقدی .
 (کتاب فانی بک ضبط سابق خلاصہ اسونور)

تدقیق ایستد، بوکادائر ہیچ بر قضیلات کورمدم. اگر دارالحکومہ طوپلانہ حق ذوات محترمہ اورادہ اوطور و ب کندی آرا زندہ کوروشه جکلرہ یوبله بر تشکیلاتہ نالزوم واردہ؟ زیرا بوندن ہیچ بر نتیجہ حاصل اولان. یوق آکر، بوذوائک اورادہ دوشوندکلری وخارجده بولونان مختلف نشریانه قارشى مدافه ایتمک ایستد کلری اساسلری نشر ایده جکلر وحاضر لادقلری شیدن مانی ده خبردار ایده جکلر سه، بونک ایچون برواسطه نشریه ایتر. بناء علیه کتابجی نشر ایده جکلر، یوقسه بر مجموعہ می نشر ایده جکلر؟ بونعین ایجلی ولایجیه بوکا مقضی مبالغ قونیلملیدر. حال بوکه بونلرہ دائر قانونده ہیچ بر قید یوقدر، حتی بونک ایچون ہیچ بر تخصیصاتده قونولاشدر. بندکمز، بوندن آکلایورمکه بو هیئت، اورادہ اوطوراجق وبوکونکی قنواخانہ نک وظیفه سی کورہ جکلر، یعنی، هر هانکی بر مسلمان، اعتقادہ مانده برمشده شه ایدر سه کیدوب او هیئندن استفسار ایده جک وبونک توضیحی ایستیه جکلر. نتکیم هر هانکی بر مسلمان، بوکون هر هانکی بر مسئله دینه ایچون قنواخانہ بو صورته مراجعت ایتمکدهدر. حال بوکه ہم آکلایفمه کورہ بونک وظیفه سی قنواخانہ نک وظیفه سی کی دکلدر. بیلورسکزکه، هر کس حقوق شخصی به مانده مسالندن دولانی قنواخانہ به مراجعت ایدر وقنواخانہ، قنوی وریر، فقط مراجعت ایدله ده که قنواخانہ آریجه قنوی نشر ایتر. هر کسک کندی احتیاجی، کندینسی اورایه سوق ایدر. فقط اخلاق وعقیده مسئله سی اوله دکلدر. او هیئت، اساسات دینه دن ملهم اولدقلری ومدافه منه لزوم کوردکلری مساللی نشر ایجلی درکه بر فائده حاصل اولسون. بناء علیه بونی نشر ایچون برواسطه لازمدر: یا کتاب ویا مجموعہ نشر ایجلی در. آتجق نشر ایده جکی بو آثار، بانخت ابله بو بوک شهر رده کی منور قسم ایچون آری وکوبلر ایچونده آری اولمالیدر. ایتدیلر، بیلورسکزکه بزم ملکتمز، بالخاصه آناطولی، مع التأسف اسلامیتک اساساتندن یک اوزاق بولونیور، بونی همیز اعتراف ایجلی ز و بو آجیقلی جریجه می همیزک بیلیمسی لازمدر. مختلف مذہبلر ومختلف پاکلش عقیده لر مناسبتر خرافه لر ملکتی تمامیه صارصمشدر وتساندا اجتماعزده کورولن رخنه لک حامله ده بوته لکللی وخرافه دار عقیده لک تاثیر ایدر بو مختلف باطل عقیده ومذہبلرک برافش اولدینمی مضر نتایجدر. شوالده ملتی یوکہ ایتمک ایستیه بورسه ق الک اولن کوبلردن باشلامالی ز. بالخاصه کوبلر ده انتشار ایجتش اولان مضر مذہبلرک خرافه لک، کولکلری قازیبرق، حقایق اسلامیه دائره سنده، اولنلری تنور ایجلی، اسلامیتک اساسلری کوسترملی ز. بونک ایچونده ظن ایدیبورمکه دارالحکومہ الاسلامیه هیئتک منفی انسدیلرله ولایت، لوا وقضالده کی مفیلر آراسنده دائمی مخاره تأسیسی امکافی تسهیل ایجلیدر وبونک ایچون اودارالحکومده بولونان ذوات محترمہ، بو مختلف مذہبلر کی حقیقده کتدیقانی - مضر مذہبلردن بحث ایتمک ایستیه بورم - افراد ملت آراسنه نشر ایتمک ایچون رساله لر یازمالی ومفیلرہ کوندرملیدر. بونلر مفیلرہ واسطه سیله کوی اماملرته،

اماملر واسطه سیله ده بوتون افراد ملته تلقین ایدیلدی در. بونک تأسیسی آتجق، نشریات ایچون، بویابه بر مقدار پاره قونعنه ممکن اولمالیدر. سوکره، ولایجه نک ایکنجی ماده سنده مجلس مشایخ تشکیل ایدله جکندن بحث ایدیلور. معلوم مالیکز، حال حاضرده دائره مشیخته مجلس مشایخ واردر وبومجلس، ظن ایدرم، ایکی اعضا ابله بر ریشدن عبارتدر. کوریبورزکه بولایجه بونی بر رئیس ابله بدی اعضا به ابلاغ ایدیبور. دیمک که مجلس مشایخک صلاحتی ابله اعضا لرنک مقدرای توسیع وتزید ایدیلور. بوتوسیمده طبیی رفایه اولق لازم کلیر. بندکمز کرک حکومتک اسباب موجب لایحه سی وکرک علمیه انجمنک لایحه سی تدقیق ایستد. بونک ایکنجی ماده بو تشکیلاتک نایچون یاسیلدینته دائر بر اساس کورمه مدم. یالکز حکومت، اسباب موجه سنده تکابا وزوایانک آداب طریقه موافق صورته اداره لری تأسین وپوست نشینلکره سالکتی تنور وارشاده مقتدر اصحاب لیاقت وفضیلتی انتخاب وتعیین وظیفه سیله مکلفدر. دنیلور. بوندن آکلایورزکه فضله مقدارده معاش ویرنه لک بویابه طوپلانان بر جوق محترم ذوائک وظیفه سی علی الساده ادارای بروظیفه دن، یعنی فلان افندی به سن بویابه تعین اولوندک، سن فلان ره شیخ اولاجسکک دیمکدن عبارتدر، بونی، دائره مشیخته کی مأمورین مدری ده یابه بیلیر. هیئت تشکیله هیچ لزوم یوقدر. شوالده بو هیئتک تشکیلنده رفایه اولق لازم کلیر. فقط هیئت تشکیل اولوناسونی؟ بالعکس بندکمز بو هیئتک شکل ایتمه شدنه طرفدارم. بیه عرض ایده جکمکه: تکابا ملکتمز ایچون بر جوق زمانلر یک مفید خدمت لر کورمشدر. بالخاصه ملتده حیات اجتماعی بویاندر برمی و افراد ملتی یکدیگر ته تقرب ایتمک، آره لنده بر محبت وصمیمیت تأسیس ابله مک، بالخاصه اخلاق عالیه سی نشر ایتمک اعتباریه تکیه لک یک بیوک خدمت لری اولمشدر. فقط مع التأسف سوکره لری بو خدمتدن تمامیه اوزاق قلش بلکده بر عطالتکده شکلی آلمشدر. بندکمز ظن ایدیبورمکه حکومت، بر مجلس مشایخ تشکیلنی تکلف ایتمک تکیه لره بر حیات نون ویرمک ایستور. بوده طبیی شایان تقدیردر. مجلس مشایخک دائره مشیخته تشکیلده بالخاصه بر قطنه دن یک موافقندر. بیلورسکزکه بروقت مدرسه لره تکیه لره آره سنده وخیم بر اوچوروم حاصل اولمشدی. قاضی زاده لره سیواسل طرفدار لرنک اوزون مناقشاتق بو ملکک تاریخنی یک زیاده صارصمش حتی داخل اختلاله میدان وره جک شکلر آلمشدی. بوده مدرسه لره ابله تکیه لره آره سنده کی آجیقلی و اوچورومدن نشأت ایدیبوردی. حال بوکه بوکون حکومت، مدرسه لره ابله تکیه لری برورنه تقرب ایتمک ایستور. فی الحقیقه مدرسه ابله تکیه، بویاکی، وح برورینه تقرب ایدر لره هر ایکنجک فایه سی که ملت اسلامیه فی فضائل مالیه اخلاق ابله تمجیز ایدر بر مکدن عیار قدرده آبی تأسین ایدلش اولور. بواعتبار ابله بو هیئتک، مشیخت دائره سنده اجتماعی یک موافقندر. بالکرتبده کز آکلامق ایسترم که هیئت منحصراً بواشله سی، یعنی فلان تکیه به فلان شیخی تعین ابله می اشتغال ایدله جک؟ اگر بو وظیفه

بولوندی ایچون، لایحه مك مستجلاً مذاکره سی تکلیف ایدیورلر .
قبول ایدنلر لطفاً قالدیرسون :

مستجلاً مذاکره سی قبول اولوندی .

هارون حلمی افندی (تکفور طغانی) - اقدم، محاکم شرعیه نك
مقام مشیختن فك ارتباطیله عدلیه یا الحاقی صورتیله مشیخته برنجیله
عملاتی اجرا ایدلشدی . بوتخلیه دن سوکره مقام مشیخت برنجیله اجرا آتی
ایضا ایتمشدرکه اوده مدارس علیه تشکیلاتی صورتیله تجلی ایلمشدر .
شیخدی باب مشیخت جلیله اسلامی، بوقانون ایله برنجیله تطبیق اتنده
بولونجی ایسته دیکنی بزه بیلدیریور و دارالحکمه الاسلامیه نامی
تحتنده کن بوقانونك عنوانندنده آکلاشله دینی وجهه فایت علوی
بر مقصدله بزه مراجعت ایدیور . بو خصوصده اندیشه ایدیه چك
بر جهت وارسه اوده بوقانونك اهمیتی ایله متناسب تشکیلات پایلوب
پایلماسی مسئله سیدر . باشقه هیچ برجهت بوقدر . اگر مقام مشیخت،
بوقانونك عنواننك دلالت ایله دیکی اهمیت نظر اعتباره آله فرق شرق
وغربك عرفان و فضیلتیله مجهز رئیس واعضا انتخابیله بوقانونی حسن تطبیق
ایدیه چك اولورسه ، جدا مملکتک و مانم اسلامیته بو بویك خدمت ایتمش
اولاچقدر . عکسی صورتده ایسه مملکوس بر نتیجه حصول بولاچقدر . مملکتک
استقبالی و ترقیسی دوشون مقام مشیخت علیا ، شهسزدرکه بوتشکیلاتك
ایجاب ایتدیریویکی رئیس واعضای بولنه چالیشه چقدر . حسن ظن ،
طیبیدرکه بزه بویله دوشونجی امر ایدر . عکسی تقدیرده بو بویك
عنوانك ، کلاھك آتنده اوراق قافلی بر آدم کوره چك اولورسه ق
شهسز بو حال ، پاپاسنك کلاھنی کیش برکوچوك چوجوغه بکزر .
بناء علیه قانونك هیئت عمومی حقتنده باشقه سوبله چك بر سوزم
بوقدر . ماده لر مذاکره ایدلیکی وقت ، ماده لر حقتنده کی فکری
هرض ایدرم .

شمس الدین بك (ارطغرل) - معلوم مالیکزدرکه کچن سنه ،
محاکم شرعیه نك عدلیه یه نقل اوزرینه مقام مشیخته ، وظائف
دنیایه سی ایضا ایتمک اوزره ، بی بر تشکیلات پایلماسی تقرر ایتمشدی .
بونك اوزرینه ده ، کچن سنه هیئت محترمه کزه مفصل بر لایحه قانونی
کیش و علمیه انجمنته حواله ایدلشدی . حکومت ، بو سنه اولایحه یی
استرداد ایدرک برینه بولایحه قانونی یی کوندیریور . طبیی بولایحه ایله
استرداد اولونان لایحه آره سنده ، اساس اعتباریله ، بویك برفرق واردر .
کچن سنه کوندیرنلر لایحه دها شمولى و دها اساسی دوشونولش ایدی .
اوقانون حقیقه شمدی یه قدر علاقه دار اولادینی وظائف قضایه ایله
فضله اشتغال مجبوریتنده بولوندیندن دولانی وظیفه اصلیسی اولان
امور دنیایه یی حقیه ایضا ایتمک وقت بوله ماش اولان مقام مشیخته
یکی برحیات ویریور و بی وظیفه سی . بجن ایضا ایدیه چك اساسلر
ایله کندیسی نجه ی ایدیوردی . حال بوکه بولایحه بالنسبه اسکی
شکلی تعدیل ایتمش و داریون کچونلشدر . حکومتك اسباب
موجه سنده بوجهته تاس ایدلش ونه ایچون کچن سنه کی شمولى
تشکیلات برقیلارق بویله دائره سی بالنسبه دها کوچوك تشکیلات ایله

اکتفا ایدلیکنک اسبابی ده ایضاح ایدلش اولدینی کوریلور .
بنده کزده بوسبیره قناعت ایدیورم . فی الحقیقه اوراق تشکیلاتی
اساسی برشکل آلمان اول ، مشیخته ایسته دیکنم تشکیلات دنیه یی
پایلمک امکانشدر . اونك ایچون اولا اوجهتک دور ودراز
دوشونلشی و متخصص هیئت لر طرفندن تدقیق ایدلشی و اوندن سوکره
مشیخته ده ، تمدن باشلامق شرطیله ، بر اساسی تشکیلات پایلماسی
ایجاب ایدر . کورویورکه بوقانونه بویله ده دوغری ایلك خطوه
آیتلش اولورور . قانونده بالخاصه اوج نقطه نظر اعتباره آتمشدر :
برنجیسی دارالحکمه ، ایکنجیسی مجلس مشایخ ، اوجنجیسی ده مقننلر
مشله سیدر . قانونك ، موازنه مالیه انجمننجه قبول ایدیلن برنجی
ماده سنده « حقایق دینه و معالی اسلامی یی نشر و تعمیم ایله مکلف
واوج انجمنه منقسم بر دارالحکمه الاسلامیه تأسیس اولونمشدر »
دنیلیور . طبیی بونی ، هر مسلمان آقیشلار و بویوک بر شوق ایله
استقبال ایدر .

افندیلر ، بیلورسکرکه ملتاری زنده برحاله یاشاتان عواملک
برنجیسی دیندر . بالخاصه افرادی شخصی احتراصلردن قورنارهرق
حیات اجتماعیله آیتلشدریران و اوننرک بویوک فایله ، بویوک مفکوره لر
اطرافنده طوبیلا نملاری تأمین ایدن ، خلاصه خلقه هر دللو فضائل
اخلاقیه یی تلقیننه واسطه اولان اساس ، دیندر . (چوق دوغری
صداری) بواساس نتیجه ایدله بوب ماطل برحاله ، برقیلاچق
اولورسه یواش ، یواش مملکتک اجتماعیاتیه اوندنده صارسیلر
ونتیجه فلاکت انکیز شکلر آلیر . چونکه حیات اجتماعی یی
ادامه ایتدیره چك برنجی ماطل ، هیچ شهبسز اخلاقدر .
معلوم مالیکز اخلاق استاد کاهی ده ، دیندر . بوکون اخلاق ایچون ،
مختلف صورتده قوه مؤیدله کورویور . فقط بوننرک هر مر آیری
آیری تدقیق ایدیه چك اولورسه کوریلورکه قدسیت اساسی قبول
ایدله دیکی تقدیرده بو قوه مؤیدله ردن هیچ بری اخلاق ایچون متین
براستادگاه اولامازلر . بناء علیه دین اساسنه استناد ایتمن بر اخلاقه
مربوط اوله چق انسانلر ، حیات اجتماعی یی براقهرق ، جمعیتن زیاده
فردلری و شخصلری دوشونورلر و نتیجه ده تامایله احتراصات وغر زیاک
اسیری اولورلر . (آقیش) آرتق هر کس کندنی دوشونور و ملت وجهته
مأند هیچ بریشی نظر اعتباره آماز . حال بوکه حیات جمعی ، ملتاری
اعلا ایدیه چك اک بویوک اساس ، افراد آراسنده نانددر و نوساندی
اک زیاده تأمین ایله چك ماطلده دیندر . اونك ایچون حکومتک
بوکون کتیرمش اولدینی قانونی بنده کز آقیشلره قبول ایدیه چك
و محترم آرقداشلر یه ده قبول بویورملری توصیه ایدیه چك . (اشتراک
ایده رز صداری)

ماده قانونیله دارالحکمه نك ساحه اشتتالاتی کومستریلر کن
« حقایق دینه و معالی اسلامی یی نشر و تعمیم ایله مکلف اولاچقدر »
دنیلیور . فقط بو نشر و تعمیم کیفیتنه صورتله اولاچقدر ؟ بنده کز قانونك
هیئت مجموعه سی اوقودم . حکومتک بالخاصه علمیه انجمننک مضبوطه

صوكره دارالحكمه و مجلس مشايخك و وظائفه و نه كي مسائل ايله اشتغال ايديله جگنه دائر كرك علميه انجمنتك و كرك بز انجمنتك علاوه ايتديكي بر ماده واردر . بز علميه انجمنتك تنظيم ايتديكي ماده به بر « وظائف » گلهسي علاوه ايله بو خصوصانك بر نظامنامه ايله تعيين و تصریح ايدلسني تكليف ايتدك . اكر مجلس مشايخك عهده سه تحمیل ايدیلن وظائفی بوقانونه ادخال ايديله جگ اولورسه ق احتمال كه بر چوق ماده لرك تدويني ايجاب ايديله جگدر و بلكه ده خاطر ه گله بن دها بر طاقم وظائف اونود بلاقدر . مادام كه ، كرك دارالحكمه نك برنجي ماده ده تعيين و تصریح ايدیلن وظائف اصليسي و كرك مجلس مبعوثانجه تحمیل ايديله جگ وظائفی نه صورته اجرا ايله جگنه دائر بر نظامنامه بايلاقدر . بناء عليه ، بز ، اونظامنامه به درج ايدلك اوزره بو جهتري براقدر و بو صورتی دها مناسب كوردك . حقیقه مجلس مشايخك بوكونكي شكلي ايله قلاسنده هيچ بر فایه و هيچ بر معنی استحصال ايديله من . مطلقا ، تأسسندن مقصود اولان فایه نك استحصالی ایچون ، اونظامنامه ده لازم كان وظائفی تعیین و تصریح ايتك لازم كليلر . نقطه نظر من بوندن عبارتدر اقدم .

مفتيترك معاشاتی مسئلهسه كلنجه : صادق افندی حضرتاری ، مفتيترك معاشاتنده دها بويوك و بويوك ضاهم اجرا ايتك هر كسك حيت دينهسي اقتضاسندندر ؛ ديورلر . بوراده ، ظن ايدهرمكه ، هر كسك حيت دينهسي واردر . فقط بو ، بر تخصیصات مسئلهسيدر . بو خصوصده هر كسك بر قناعت وجدانيهسي واردر . بناء عليه بو ضاهمی قبول ايتيه جگ بر ذانك حيت دينهسه هيچ بر صورتله خلل كلش اولماز ؛ ظن ايدرم . حيت دينه باشقهدر ، پاره مسئلهسي ينه باشقهدر . اوت ، همزك حيت دينهسي واردر و هميزده بو ضاهمی ورمك ايسترز . فقط بعض اقدراشلمز بوجه نك حالي و واردات دولتي نظراعتباره آير و بوجهی آني ب تليق ايدرك بو قدرله اكفا ايتديكندن دولايي حيت دينه به مفاير بر حركنده بولونش اولماز ، ظن ايدرم .

صوكره مفتيترك ضاهم اجراسي فرض عين بو يوريورلر . بنده كز يوني . بر فرض عين تلقی ايتيه بورم . چونكه بر صنف ذوات محترمه نك اقداری مامل لازم ايسه عيني زمانده ملتك هيئت عموميه سنكده حالي ووسفي دوشونك دها فرض عيندر ظن ايدرم . مفتيترك معاشاتی ، اليوم موجود اولان بوجه ده كي تخصیصات ، مضبوطه مهيت جليله كزه عرض ايتديكمز وجهه اصفریسي « ۴۰۰ » غروشدر ، يعني قضا مفتيترك حد اصفریسي معاشی « ۴۰۰ » غروشدر . ولايت مفتيترك ده معاشاتريك حد اعظمیسي « ۱۵۰۰ » غروشدر . شيمدی حكومت ، بونتری صنف اوزرينه تقسيم ايديبور و بو سنفره حد اعظمی وحد اصفری معاشات تعیین ايله بور . بو حد اعظمی وحد اصفری آرسنده ، بر نسبت معتنله اولوق اوزره ، لوا و ولايت مفتيتركی برنجي صنف عد ايديبورلر و بوندرك معاشاتده ، وسطیسي « ۱۵۰۰ » غروشدن آلتقي صورتيله تعیین ايديبور . كذلك قضا مفتيترك - كه

ديليور . بودجه ، سائر خصوصانده مساعد اوليورده بوتشكليات مهمه ده سي مساعد اولايور ؟ مجبا موازنه انجمنترك درت بوز غروش معاشاری اولان قضا مفتيتركی بوز غروش ضم ايله نهایت يدي بوز الی غروشه قدر ، آلتقي بدي بوز غروش معاشلی اولان لوا مفتيترك نهایت بيك غروشه قدر ، نهایت برنجي صنف ولايت بيلم نه مفتيترك بيكدن ايكي بيك قدر ؛ ديهه كوستردكلرينه برساحتی ديهه جگ ، بوقه حسن سياستی ديهه جگ ؟ هيچ برشی دكلدر ، چونكه بومقدارلر فایه مطلوبه سي حصوله كتيرمن . بوباده كي يگونه بش اون بيك ليرا قدر دها ضم اولونه و دها دوغریسي بر مثل دها ضم ايدلسه بودجه قاراجق ، اوله سي ؟ بوسلنت اسلاميه شجره طوباسی آلتنده يشايان افراد امت ، اوفدا كارلتي ده هيچ بروقت درينج ايتز . بونجه ميليونلرجه مصرفاره قارشى افراد ملتسه ، مؤكللر من . سورسوق بوضم مقاديری استكشار ايديله جگ كيسه بولاماز نطنديم . يعني حيت دينه و وطنيه سي اولان و وجدانسه صادق و صاحب بولونان افراد ملتدن هيچ بر فرد بوكا اعتراض ايتز و بونی قبول ايتيم ؛ ديمز . اوبله ايسه هر كسك كيسه سنندن عرق چين ، كد يمينله قازانديني پارلرك بويه احياسی شرعا ، ديناً ، سياستاً لازم اولان خصوصانده و محلا نه صرفی ضروری ايكن حد كفايه به ، يعني شو مقصد عاليي تأمين و اوندرك اقدار و اناشهر لرنی تأمين ايله به جگ بر مبلغه ابلاغ ايتك حكومتك اوزرينه و حتی شو حالده مقدرات ملي ، اوباری اوموزلری اوزرينه آلتش اولان مبعوثان كرام اوزرينه ده فرضدر ؛ دينه بايلر . ماده كلديكنده آيريجيه عرض ايديله جگ . بناء عليه بوقانونك هيئت عموميه سنك قبولی رجا ايديبورم . (مذاكره كافي صداري)

حامد بك (حلب) - لايحه قانونيك برنجي ماده سي موجبجه تشكیل ايديله جگ « دارالحكمه الاسلاميه » بك وظيفه اساسيه سي ، برنجي ماده ده ، انجمن خلاصه عرض ايتمشدر . طبيی كنديلرينه تحمیل ايدیلن بو وظيفه سي ، ذاتاً مين ماده ده نشر و تعميم ايتك صورتيله ، ايضاً ايديله جی جهته بر طاقم نشر يانه ده عرض احتياج ايديله جكي شه سزدي . بونك ایچون ، بر مصرف قانونده كوروله ديكندن دولايي لايحه به بر ماده نك علاوه سي ، شمس الدين بك برادر من تكليف بو يوريورلر . حقیقه نشر و تعميم ایچون بر چوق وسائله احتياج واردر . بو وسائلی تأمين ایچون لازم كلن مصرف بودجه ايله تعیین ايديبور . بوقه بوقانونده بر ماده به كيره جگ بر مسئله دكلدر ، بوراده موضوع بحث اولماه جقدر . علميه بودجه سي هيئت جليله كزه عرض ايدلديكي زمان هيئت جليله كزه - مادامكه بوسلته سي قبول ايتمشدر - اووقت نه قدر مصرفه لزوم وارسه اونى تقدير بو يوريور بودجه به وضع اولونور . چونكه ، هر سنه بو مصرفك تزايد و يتناقص ايتك احتمالی واردر . تزايد و يتناقص ايتديكي منجهده بوقانونی تعديل ايتك ضرورتي قارشوسنده بولونه جفز . طبيی بوده اوزون و مشكل بر مسئلهدر . دارالحكمه نك ، وظائفی تكمیل ايتيه سي ایچون لازم كلن نشر يانك اقتضا ايتديكي مصرف ، بودجه ايله تعیین ايديبور .

ایله اشتغال ایده جگه، دیننده عرض استدیگم کی، بوکا لزوم بو قدر. اگر وظائفی باشقه صورتله ایسه، اونک توضیح ایتسی ایجاب ایدر. هر حالده موجود تکبیرک برچوقلری بوکون سونش بر حالده بولونیور. بونزه بیک بر حیات ورمک حیات سالکنی روحی وزنده بر حاله قویق لازمدر. بونک ایچونده عصرک احتیاجاتندن ملهم بولونمق لازم کلیر. بوخصوص، باخامه تکبیرک اک اساسی وظیفه سندندر. چونکه ملنک اعراق روحه اک زیاده مرشدل واقفدر. شو حالده بز ایستزکه، فصلکه دارالحکمه الاسلامه کویده اماملری، قضاده مقیلمری، شهرده مدرسلری ارشاد ایتمکله مکلف بولونیه رسه، عینی زمانده مجلس مشایخده شیخی، سالکری ارشاد ایتمکله مکلف اولسون و بونلرک ارشادنی تأمین ایده جگه اثرلر تألیفه اشتغال ایتسون. هر حالده تکبیرک کیدوبده بر طاقم مصالیر دیکلمکله وقت کیرن آدملر، اورالده بوندن سوکره فضائل اخلاقیه طایه و دینییه دیکلمسونلر و ملنک افرادی آراسته تساندک لزومه دائر کوزل فیصحتلر، موعظلر ایشتونلر. اونک ایچون بو هیئتک وظائفنک، عینی فایده مطوف اولارق تمین ایتسی لازمدر؛ ظن ایدرم.

اوجنچی قسم مقیلمر کلیر: اقدیلر، مقیلمر، کرک بوماده اله اولسون و کرک اونه دیری تشکیلات دینیمنک ایجاباتی نتیجه سی اوله رق بولونسون، مملکتزده بک مهم بر موق احتیاجی اشغال ایدرلر. بوموق، خلقت مقام افتایه قارشى پرورده ابتکری حسیات ایله اهمیت بر صورتده علاقه داردر. شو حالده مقیلمر بقدر ارباب اختصاص و فضیلتن اولورلرسه، تمیل ایتش اولدقلری مقامی ده اونجده یوکتیلر و خلق اوزرنه ایضاح ایده جگه لری تأثیرات اخلاقیه اودرجده مؤثر اولور. بناء علیه مقیلمرک، جدأ ارباب فضیلت و اصحاب کمال ولیاقتن اولمالری لازمدر.

اقدیلر، انسانلر ملک دکلدلرلر. هر ذکی آدم، کندیسى ایچون، حیاده مسعود بر آتی تأمین ایتک ایستر و بونک ایچون چالیشر، باشقه بر طرفده ده رفاهلر بر مسلک کوررسه درحال او طرفه دوغری کیدر، دیکر جهتی بر اقیبر. مدرسه لری صوگ زمانرده کس سقوطنک اسبابی ده بوایدی. (بک دوغری صدالری) شو حالده بز، مقیلمر ایچون، یعنی ذکی و مستمد اولان قسملرک مدارسه کسب قبض و کمال ایدرک ایلورده مفتیک ایفا ایده بیللملری ایچون اونلره بارلاق براسقبال کورسملری بز. او استقبال ده، حد اعظمی ایکی بیک غروش معاشدن عبارت اولان بر شیه تأمین ایده منز. مقیلمرک بر قسمی مملکت داخلنده، دیکر قسمی ده مملکت اجنیه ددرلر. مملکت اجنیه ده بولونانلر بک اعلا بیلیرلرک: مقیلمرک اوراده کی موقلمری بک یوکتدر. بناء علیه بونلر، اجنیه مملکتزده هیچ بروقت ایکی بیک غروش معاشله مقام خلایق تمیل ایده منزلر. اگر بومقیلر، مطلقا بورایه مربوط اولمالری و بواعتبارله کندیلرینه معاش و برمه منز ایجاب ایدیبورسه حقیقه بر معاش ویرملى بز. یوقسه ایکی بیک غروش، بیک غروش، بش یوز غروش معاشله مملکت

اجنیه ده خلافت اسلامیه بی تمیل ایده جگه بر ذات بولوندیرمق دوغری دکلدر. بناء علیه مملکت اجنیه ده بولونان مقیلمر و برله حک معاشات مقدمارینک تزید ایدلسی طرفداریمی و داخلده بولونان مقیلمرکده معاشرلی آرتیرمق لازمدر. شو حالده نتیجه مروضاتم، باخامه مقیلمر و برله جگ معاشاتک تزید ایدلسی، نفی اعظمی مقدمارک فضله کورسملیدر. لایحه نیک مواد سائرهمی، هیئت عمومی سی اعتبارله، بک موافق و حیات اسلامیه نقطه نظرندن منفعتدار اولدیلری ایچون قبولی، محترم آرقداشلمدن رجا ایدرم.

صادق اندی (دکزیلی) — مقام مشیخت جلیله اسلامیه طرفندن تکلیف اولونان شوقانون حقتده هیئت جلیله قارشى، هیئت عمومی سی حقتده کی سوزلرک برچوق روحه متعلق و مهلملری شمس الدین بک اقدی برادرمن ایراد بووردیلر. اونی بوتون موجودجه قبول ایدرم. بنده کزده بر قاچ نقطه عرض ایده جگم.

مقام جلیل مشیختک دولت عثمانیه ده و لاسیا یعنی ده دوغری سی، آفاق اسلامیه ده بک بویوک تأثیر ایلدیلر منکر دکلدر. وقتیه دولت، اوصاف مطلوبه بی حائز و فضیلت اخلاقیه بی جامع علمای کرامدن بک بویوک استفاده لر کورمشدر. بر اردونک یا پادشاهی و یا پادشاهی ایسی، علماسندن بر ذاتک برسوزی ایله ایدرمشدر. بناء علیه ایشته علمانک مرحی بولونان مقام مشیخت علانک تشکیلاتی حقتده کی شو تکلیف اولونان قانونی آلفیشلرله قول ایتمن لازم کلیر. اولجه بونک حقتده بر انجمن تشکیل ایدلرک واسع مقیاسده بر تشکیلات یا بلیق ایچون مواد قانونیه تنظیم ایدلشدی. فقط اوتفکلاتک کالیبه حصول پذیر اولمالی خلی برلرله بوقت ایتدیکندن اوقاف نظارتنک مشیخته ربط و الحاق و یا بوقم وارداتنک اخذی خصوصاتی تدقیقه محتاج اولماسندن لاجل التدقیق تدقیقات تأخیر ایدلش و فقط «دارالحکمه الاسلامیه» نامیه مقیلمر متعلق اولان شو لایحه قانونیه مجلس عالیله تقدم اولومشدر. بو، بر خطوه تر قیدر. معلوم دولتک زدرک بونی قبول ایتمک، هیچ بر مبعوث کراملک و جدانیله متناسب دکلدر. چونکه، دینک نمثلری علمادر. مادامک، دینسز بر حکومت اسلامیه یا شاناز، دنیلیور که شهسز اوله ددر. شو حالده اودنی احیا ایتمک و افرادمته فضیلت اخلاقیه و برمک نه ایله اولور؛ احکام دینییه بی تبلیغ و تلقین ایله اولور. احکام دینی نیک تبلیغ و تلقینی ایله مأمور اولانلر ده مرتبه اولاده علمادر. ایشته، بوغایه مطلوبه بی ایصال ایچون بولایحه قانونیه تکلیف ایدلشدر. چونکه، برایشدن مقصد نه ایسه حکم آکا کورده ددر. بوراده مقصد ایسه اودر. فقط، عملرنده علمای کراملک رئیس دیمک اولان مقیلمری اله آلاحق اولورسقی اوله درت یوز، بش یوز، بیک غروشله و مثلاً قوجه برولاینده بیک، بیک بش یوز غروشله برمنقی بولونسون. قذالرده الهی، آتیش بیک اهالی میاننده کی علمانک رئیس بولونان برمنقی درت، بشیوز غروش معاشله بولونسون؛ بودوغری دکلدر. چونکه شو فایده مطلوبه آرزو وجهله حصول پذیر اولاماز. بودجه مساعد دکلدر؛

ایچون ، برحکومت ایچون اک برنجی فایه ، او حکومتک ، اوملتک ، ترقیاتی ایچون فکراً متحد اولیق لازم کایر . بوله بر وحدت فکریه بی تأمین ایتمک ، هر حالده منابع فکریه نیک تمدنایتمه مسیله قابل اوله جنی قناعتندیم .

اوجنی نقطه ده مقننله مسئله سیدر : رفقای محترمه ، مقننله وریله جک معاشانک بک دون اولدیغنی سوبله دیلر . بنده کنز تماماً فکرلرینه اشتراک ایتمکله رابرشو جودولده برشی نظر دقتی جلب ایتمدیکی ایچون هیئت جلیله به عرض ایدیوروم : شو جدول موجبجه ، خدمه به بش یوز غروش معاش تخصیص ایلدیگی کی ، قضا مقننلرینه ده بشر یوز غروش معاش تخصیص ایلدیور . بنده کنز هیچ بروقنده مقننلرک بر خدمه کی اوله مایه جنفی هیئت جلیله به عرض ایدهم . اگر یاره یوقه ، بو لایحه قانونیه نیک کله جک سنه ، اوقافک اداره سی بر شکل قطیعت آلدندن واردات آکلشادقندن سوکره ، اساس تشکیلاتیه رابربونلده مذاکره ایلمه سی تکلیف ایدهم . یوق ، اگر بوتکلیفم قبول ایلمه به جک اولورسه قضا مقننلرینه ، خدمه مثلاً بشر یوز غروش معاش ویرلسنی هیچ بر صورتده تجویز ایدهم وطن ایدیوروم که سز ، هیئت جلیله بونی قبول ایتمکسز . (دوغری وکافی صداری) رئیس — رجا ایدهم اقدم مذاکره بی کافی کورمه به جک کنز ، ده اول سوز آتشی اولانلر واردر . صفوت افندی حضرتلری ، علمیه انجمنی نامه سوبله به جکلر .

صفوت افندی (اورفه) — شمس الدین بک افندی برادر بیزک بو قانونک هیئت عمومی سی حقتده ، اسباب موجبیه دایر مطالعاته ، بنده کزجدا تشکر ایدهم . یالکز ، برنجی وایکنجی ماده لرک فایه لرینه او فایه لرک نه صورتله استهداف ایلمه به جکنه دایر ، مضبطلرده برقید و اشارت اولادینندن بحث بو یورد قلمری ایچون ، اوکا جواب ویرمک ایسته یوروم : کرک دارالحکمه نیک و کرک مجلس مشایخک فایه لری او فایه لری نه صورتله استهداف ایلمه به جکی حقتده انجمنده مذاکرانده بولوندق و فایه لری کورستمک ایچون برنجی ماده بی بعض جمللر علاوه ایتمک ، موازنه مایه انجمنی ده ماده بی ، ده زیاده اختصار ایلمه رکدن ، بزم مطالعاته اشتراک ایتمشدر . حکومتک مضبطلر سنده ده ، ینه بو فایه لر کورتمشدر . موازنه مایه انجمنک اختصار ایلمه رکدن ، علاوه ایتمدیکی قیده دائرة مشیخته حقایق دینی و معالی اسلامی بی نشر و تعمیم ایلمه مکلف « جله سندن عبارتدر . بو جله ، فایه نیک تمایله و واضحاً کورستریسته کافیدر . بو فایه به نه صورتله واصل اولونو جنی جهت کلتجه ، ماده ده کی نشر و تعمیم کلملری ، اونی کورستریور . طبیی بو فایه به دوغری یورومک ایچون بر طاقم رسالهلر ، کتابلر ، رسمی جریدلر نشر ایلمه جک مقصد بی و فایه سی بو صورتله استهداف ایلمه به جکلر . فقط بونلرک نه صورتله اجرا ایلمه به جکی ، طبیی بر نظامنامه ایلمه کورستریلر . ماده قانونیه به ، اوزون اولاد بی کیمز .

مجلس مشایخک فایه سنه کلتجه : حکومت ده اسباب موجب مضبطلر سنک تکلیف و زوایایه مالد برنجی فقره سنده ، تکلیف و زوایایک آداب طرفه

موافق صورتده ادارلر بی تأمین .. الخ دیور وایکنجی فقره سنده ده پوست تشکیله کلمه سالکینی سنور وارشاده مقننر اصحاب لیاقت و فضیلتی .. الخ عبارته بی علاوه ایلمه یور . بو عبارته دنه بونک ایکی قسمه اقسام ایلمه بیکی آکلشایلیور . یعنی بری علمی ، دیگری ده ادارسی قسدر . علمی قسمی ، تکلیفده کی طرق و وظائف دینی بی تنظیم ایتمکدن عبارتدر که ، طبیی بر طاقم تدقیقات علمیه به توقف ایلمه و ایشته بوده ؛ مجلس مشایخک ، اشتغالات علمیه نتیجه سی اوله رقدن تکلیفیه توزیع و تبلیغ ایلمه به جکی رسائل و نمایاناملر واسطه سیله اداره اولونور . ایکنجی قسمی ده تکلیفله تعلق ایلمه . تکلیفله ارباب لیاقتی ، ارشاده مقننر کیمسه لری ، تعیین ایتمکدر . هر ایکی جهت ، کرک علمیه انجمنده ، کرک موازنه مایه انجمنک مذاکره لرنده اعمال ایلمه مش و مضبطلرینه ده صریح بر صورتده کیمشدر .

رئیس — مذاکره نیک کفایت حقتده ویرلسن برقریر و اراقندیم . مذاکره بی کافی کورنلر لطفاً ال قالدیرسون : کافی کورولشدر .

لایحه قانونیه ماده لرینک مذاکره سنه کیمله سی قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون : قبول ایلمشدر . ماده بی اوقویکنز :

موازنه مایه انجمنک تکلیف

ماده : ۱ دائرة مشیخته حقایق دینی و معالی اسلامی بی نشر و تعمیم ایلمه مکلف اوچ انجمنه منقسم بر دارالحکمه لاسلامیه تاسیس اولمشدر . دارالحکمه نیک برریشی بولنور . اعضایی بودجه ایلمه قبول ایلمه به جک تخصیصات دائرة سنده بالندریج تزید ایتمک صورتیه طقوزدن دون ویکری بردن افزون اوله ماز .

رئیس — بو برنجی ماده حقتده ویرلسن بر تمدیننامه وار اقدم . بو یورک اوقویک :

ریاست جلیله به

دارالحکمه لاسلامیه تاسیسی حقتده کی قانونک اهمیتی محتاج ایضاح دکادر . موازنه مایه انجمنک برنجی ماده سنده کی اعضانک مقدارینه مالد بودجه ملاحظه و قبولدانی تشکیلات مذکورته سرت انکشافه صوت ابراه ایلمه بکنندن ماده ده رئیس و اعضا به متعلق سوک قره نیک بوجه آتی تبدیلی تکلیف ایلر : « دارالحکمه بر رئیس ایلمه طقوز ال بکری بر اعضادن مرکبدر »

قسطنطینی معونی بولمیونی لازستان معونی ماردن معونی قره سی معونی رشدی یوسف ضیاء الدین سوئی احسان حسین قادری منصوره الیز معونی عد سعید

رئیس — معلوم عالیلری اولدیغنی اوزره الکزده کی لایحه نیک برنجی ماده سنک دردنجی سطر بنده « تاسیس اولمشدر » عبارته سندن سوکره کی درت بیج سطر لک اولراندن قالدیرلره یق آنک یرینه « دارالحکمه برریشی ایلمه طقوز الی بکری بر اعضادن مرکبدر » صورتده مطلق عبارته وضی تکلیف اولنور .

ایکنجی صنف عد اولو نشاردرد - معاشرتی ۵۰۰، ایله ۹۰۰۰، آرمسنده فرض ایدرک . بو سنه ورمه موافقت ایله دك . آتیا ، ان شاء الله سماجیزه كوره، بودجه مركز مساعده سی نسبتنده، بوحداری توسیع ایدرز . بو كون دولتك چرخ اداره سی چورمك ایچون دها بیكگرجه تشکیلاته احتیاجیز واردر . بو كون زراعت مزده ، صنایع مزده ، تجارتمزده ، بوتون اداره مزده نقصان لریمز واردر . طبیی بوئر یاواش یاواش اصلاح ایدیله جکدر . بوئاری بردن بره یاغتی ایترسهك ، قارشیمزه واردات مسئله سی چیقور . اگر واردات ایله مصارفی بربرله مقایسه ایدله جك اولورسوق ، ظن ایدرگه، دهشتلی ارقام قارشیننده بولونوروز . بناء علیه بوتون بوتون محروم ایتمكدن ایسه ، بر درجه به قدر نسبت دارمسنده معاشرتی تزید ایله مك وتدریجی اولورق حد اعظمی به ارجاع ایتمك وصوكره دولتك وارداتی ، مصرفی قاپایه جق مقداره اصل اولدینی قدرده ، اونلرك دها زیاده اقدارینه چالشق دها موافقدر ، ظن ایدرم . (مذاكره کافی صداری)

صادق افندی (دكترلی) - مساعده بووریکیز ، جواب ویره جكم اقدم .
رئیس - مذاكره کافی كورولمه بورسه ، سزدن اول حلمی افندی سوله به جگر اقدم .

حلمی افندی (بصره) - مقام جلیل مشیخته ، بر دارالحکمة الاسلامیه تاسیسی حقنده کی بولایچه قانونیه نك ، جدأ هیئت جلیله یی ممنون ایدله جك بر تکلیف اولدیننده شبه بو قدر . بنده كز ، رفقای محترمه نك بیاناته اشتراك ایتمكه برابر ، بر ایکی نقطه حقنده بعض ایضاحات ویره جكم . کچر سنه ، مشیختك عمومی تشکیلاتی حقنده بولایچه قانونیه کلدیکی وقت، بونك صور تطبیقه منك اجراسی، اولوارادات وقیه حقنده تدقیقات عمومی اجرا ایدله سنه متوقف اولدینندن و بویایده اوزون اوزادی به تدقیقات یاغتی ایچونده وقت مساعد اولدینندن ، اولایچه قانونیه مذاكره ایدله ممش ایدی . حقیقاً مشیختك ، مدارسك اصلاحی ایچون هر حالده اوقافك شكل حاضرینه احتیاجات عصریه ایله متناسب برشكل ورمك لازم کلبر . چونكه ، اوقاف ایله مشیختك استهداف ایندی بی ظایه ، عینی ظاهدر . هر ایکی سده فضائل عالیة اسلامیه یی نشر ونعمیه ومؤسسات دینی یی حسن حالده محافظه ، مدارسی تسیق واصلاح کی مقاصده عینی زمانده خیرات ومبراتی محافظه و محله صرفه خادم اولدقاری ایچون، بونلرك اساس اعتباریله برلشمسی ومهم اولان وظائف دینه واجتاعیه یی مشترکاً ایضاً ایجمعی لازم کلبر . ایشته اوتشکیلات، مع التأسف بوسنده کله میور . اوندقیقات عمیقته نك هنوز کمال ایدله مش اولدینی حکومت مضبطه سنده ایضاح ایدیبور .

دارالحکمة الاسلامیه : عقائد، فقه و اخلاق قسملری احتوائتمك اوزره ، اوج قسی جامع بولویور . عقائد اسلامیه ، اعتقادیانه ، کلامه متعلق اولدینی ایچون ، هر حالده احتیاجات عصریه ومدنییه ایله

متناسب کتب و رسالتک تدوین ونشری ومکابیده تعلیمی برامی ضروری حالتی آلمشدر .

ایکنجی صنف قفق قسیدر . فقه، معاملاتی احتوا ایندی بی ایچون ، بونلرده لزومی هر کجه طبیعیدر .

اوجنچینه کلنجه : بو ، اخلاق قسیدر که بنده كزجه اك مهم وشمدی به قدر اهال ایدلش بر نقطه اولورق کوردیمک ایچون بوقسمه دها زیاده اهمیت و برلشمسی عرض ایدله جكم . حکومتاری ، ملتاری یا شانا جق مؤثر اجتامی : فضائل اخلاقیه اولدینی هر کجه مسلم بولوندینندن ، بو خصوصه كرك مدارس ومکابیده و كرك تکلیایده تکامل ایدله سی جائز دلکدر . بونی ، هیئت جلیله كزده اعتراف بوورسكز . بنده كز ظن ایدیبور که ، وظائف دینه ووظائف اخلاقیه نك بحق ایضاً ایدیلدیکی زماندرده ، وظائف اجتاعیه ده ، اوظائف دینه سرهنده تمامیه ایضاً ایدیلوردی و عالم اسلامیتك ، حکومت عتبايه نك سلطوت وعظمت ده بو اساساته رایات ایتمكه تمالی ایدیبوردی . فقط زمان کچیکه ، مع التأسف بو اساساتده کی کوشكلك روابط معنویه نك انكساری، بزم محتاج اولدینمز بك جوق قوتلرك ضعیفی، رابطه لرك کسری موجب اولش او قوت، اوعظمت قالماشدر .

اك مدنی مملکتدرده بیه قوانین موضوعه نك، سعادت بشریه یی تأمین ایدله مدیکی تحقق ایندیکنندن دولای، ضوابط اخلاقیه تنظیمی ایچون قونفرملر تشکیل ایدیلور . حال بوکه بزم کتب اخلاقیه مزده مدون اولان بو اساسات اخلاقیه ، تمامیه تطبیق واحکامته رایات ایدیله جك اولورسه ، قوانین موضوعه نك تطبیقنده بویوك بر تسیلاتی موجب اولور . چونکه هر کس وظیفه مدنیه ، وظیفه اجتاعیه و وظیفه اخلاقیه سی بیلدیکنندن دولای حکمه لره کتمیز . بو خصوصه تکملر كزده بك بویوك خدمتی کورولش و فقط مرور زمان ایله تکمله درده ، اولك اساسی ومیجل اولان وظیفه لرندن انحراف ایتملر و اخلاق علویه یی تلقینه مأمور اولان مشایخ کرام اوصافنده ، احفادی ، اخلاقی ، یتیمه مدی بی ایچون ، بر آز او اساسی وظیفه لرندن ده انحراف ایدیلدیکنندن بوكون اوتکیه لرندن ده احتیاج نسبتنده استفاده ایدله مدیکی مع التأسف کوریلور . شمدی بنده كز اوله ظن ایدیبورم که، كرك حکمت اسلامیه ده کی اخلاق قسی و لرك مجلس مشایخك وظیفه سی ، اخلاق بر وظیفه اولدینی ایچون ، آیریجه بر مجلس مشایخ تشکیله لزوم کورمه بورم . یا لکز حکمت اسلامیه نك اخلاق شعبه سنده ، مشایخندن ده بر قاچ اعضا بولونورق بونلرك ، مجتمأ مملکتده بر وحدت فکریه ، بر وحدت اجتاعیه تأمین ایتمك ایچون برابر چالشمه لرخی ده نامناسب کوریبورم . بویه منایع تنویریه مختلف اولدنجیه ، مملکتده وحدت فکریه یی تأمین ایتمك بر آز مشکل اولور ظن ایدرم . بو حقیقی هیئت جلیله قدر بوورورلر . بو مملکتك متکثرلری ، مختلف نمایندن اقتباس علم و فضیلت ایندیکلری ایچون ، مملکت مزده هر کسک فکری ، دوشونجی سی بر اوله میور . یعنی ملی ظایه لریمزده ، بر ظایه ده بر نقطه ده همبز متحدأ حرکت ایدله میوروز . حال بوکه بر ملت

مرکب بردارالحکمه تأسیس اولوندی و اوج انجمنه تقسیم ایدلدی . هرقره نك قبولی ایچون اسباب موجبہ مقتمه تجری ایدلدی و وقت اوج انجمنه آیرلسنک سینبی احتوا ایچمور . یالکز اساس تشکیلات ایچون معالی دینیه و حقایق اسلامیہ نی نشر و تمیم ایله مکلف دیبہ سولیلور . بو اوج انجمنکده تشکیلی دها سریع معقول و منطقی بر شکله افراغ ایدلسی و ماده قانونیه نك هرکسک کوزینه خطوط اساسیه اولوق اوزره چارہ سی ایچون فقه ، اخلاق ، عقائد قسملرینه آرلدیغنی ارانہ ایچون لازمدر . یوقسه بوندن باشقه مقصد یوقدر . هر شیشی پاپه بیلسک اقتدارنی ؛ صلاحیتنی و برسه ک بیله ، مشیخت خلاف دین برشی پاپه جقنی ؟ ظن ایدهرمه اسلامیته خلافه کیده جک بر مقامک اسلامیتده پایدار اولمه جقنی محققدر . بو مجلسده اوله بر تصورده بولنسه من ، ماده ی بونی ادخال ایتمک ، ماده ده بونی تعیین ایتمک مقام مشیخته شه و سوه اہامدن متولد اولدنیغنی ارانہ ایدہ من . بووم بئم تصورمدن کچمن ، یالکز مقام ممثلی اولان مأمورک قلمبندن کچرسه حیرت ایتمک قابل دکلدہر .

رئیس — بویله بر اہام هیچ کیمسه ایچون وارد دکلدہر اقدم . باب مشیخت مأمورین مدیری بحری اقدمی — مساعده بووریلورسه ماده عقندہ سولیلورہ بچمک اقدم . بندہ کتر برنجی ماده ی شو صورتلہ ہیئت جلیہ کتر . تکلیف ایدہ جکم «دائرہ مشیختده معالی اسلامیہ نی نشر و تمیم ایلہ مکلف و اوج انجمنه منقسم بردارالحکمه الاسلامیہ تأسیس اولونمشدر .» بو عینی موازنہ مالیه انجمنک قبول ایتدیکی شکلدر . آشاغنی طرفی «اشبو دارالحکمه نك بر رئیس بولونہ جق واعضای طقوزدن دون و بکری بردن افزون اولماہ جقدر .»

رئیس — شمدی اقدم . بر تقریر او قودوق و او تقریر اوزرینہ بر مسئله دها توضیح ایتدی . اودہ : الیاس سامی اقدمی برادریمز علیہ انجمنی نامہ ، کندی انجمناری تکلیفک مدار مذاکرہ اتخاذ ایدلسنی تکلیف ایتدیله . او قودیفمنز او تقریری رایہ قومازدن مقدم علمیه انجمنک تکلیفیغده اوقوبہ لم . ضبطه کچسون . اوندن سوکرہ هر هانکی انجمنک تکلیفی مدار مذاکرہ اتخاذ بوورر ایسه کتر او تقریرکیری ، اوندن سوکرہ کلہ جک و اوندن سوکرہ رایہ لیکرہ عرض اولونہ جقدر . بک اقدمی ، لعناً علمیه انجمنک تکلیفیغده اوقورمیسکنز ؟

علیه انجمنک تکلیفی

ماده ۱ : عقائد اسلامیہ نی افکار و اعتقادات باطلہ ی قارشی مدافنه و مسائل اعتقادیه و عملیہ نی تدقیق ، اخلاق طالیہ دینیه ، حکم و فضائل اسلامیہ نی نشر و تمیم ایلہ مکلف دائرہ مشیختده بر رئیس ایلہ بالترتیب بکری برہ ایلاغ اولتوق اوزره شمديک طقوز اعضادن مرکب عقائد ، فقه ، اخلاق نامرلہ اوج انجمنه منقسم بر دارالحکمه الاسلامیہ ، تأسیس اولمشدر .

رئیس — بنا علیہ ظن ایدیورمکه اول باول رایہ مالیکرہ بو جهتی عرض ایتمک لازمدر : ماده سی اعتبارلہ هانکی انجمنک

الیاس سامی اقدمی (موش) — اقدم ، حامد بک اقدمی برادریمز ، بو انجمنلر عقندہ و بریلہ جک عنوانلری مقام مشیخته بر اقدق بووردر قلمبندن علمیه انجمنی بو خصوصده بر قاچ سوز سولیلور مجبور اولهرق بونی مجلس مالینک پیش نظریته عرض ایلہ دی . ماده قانونیه نك الیاس تقطعنک شوراده تعیین ایتدیکنی ایستہ بور و اوراده اخلاق ، فقه و اعتقاد دیبہ آیریور . اگر بوراده یالکز اوج انجمنه منقسم دنیہ لک مقام مشیخت نہ صورتلہ عنوان و برسه و برسون صورتی قبول اولونورسه بونی ، مجلس مالینک نظر تقدیرینہ حوالہ ایدیورم . ناصل آرزو ایدیورسه اوله پایلسون .

باب مشیخت مأمورین مدیری بحری اقدمی — شو قانون لایحه سنک مجلس مالیکرہ حسن قبول کوردیکنی بو کرسیدن سوز سولیلورین مبعوثان کرامک قائلرندن و دیگر دیکلہ بئارکده حاللرندن آکلادم ، تشکر ایدرز . یالکز الیاس اقدمی ، حامد بک بیاناتی اوزرینہ بر سوز سولیلور دیلر و بو انجمنلرک عنوانلری ، تصریح ایدلہ لک جقماسنی ایستہ بورز ؛ بووردریلر . نہ دیمک ایستہ کلرخی آکلایمدم ، ایضاح بوورسونلر . بو خصوصی مقام مشیخته بر اقرلرسه مقام مشیخته نہ پاپه جق ، عجبا مضر بر اسمی کتیروب تلیقب ایدہ جک ؟ بو انجمنلرک باشنہ یاپانجی ، یاپانجی باشقه بر اسمی کتیروب طاقه جق ؟ وظائف اصلیه سی ذاتاً تعیین ایتمش . کرک لایحه نك ماده لرندہ کرک اسباب موجبہ مضبطه سنده ، حقایق دینیه و معالی اسلامیہ نی نشر و تمیم مکلف اولدنیغنی بیان ایدییلور . شوتیمیر قانونده موجودایکن طاعندن ، قیردن ، بایردن بر اسم کتیروب طاقیلری ؛ یعنی مقام مشیخته بر اقرلرسه سوزندن نہ دیمک ایستہ نیلیور ؟ بندہ کتر مقصدلرینک ایضاح ایدلہ سنہ رجا ایدرم .

الیاس سامی اقدمی (موش) — اقدم ، اولا بندہ کرک هیچ خاطرمدن کچمن بر مسئله نك ، مقام مشیختہ پناہینک ممثلی اولان مأمور اقدمینک خاطرمدن کچدیجی ایچون حیرت و تأسف ایدر و مجلس مالینک نظر دقتی جلب ایلرم . مقام مشیختک قدسیت و مہیجلیتیلہ ، مقابله متناسب اولمایان بو تصور آتجق مأمور اقدمینک کندی خاطرلرینہ کلہ ییلور . سولیلورکیری سوز ، بندہ کرک هیچ خاطر مہ کلہ دی . اوسوزی کندیلری سولیلوریلر . انسان کندی افادہ سیلہ الزام اولونورہ ، بنا علیہ بن نفسی تبرہ و تخریہ ایدیورم . چونکہ بویله بر تصور جدأ فکرمدن کچمہ یور . ناسیاً اگر مجلس عالی ، موازنہ مالیه انجمنک برنجی ماده ده کی شکلی قبول ایدیورسه ذاتاً حکومتنکده ایلک تکلیفی عینی مألہدر . حکومت کندی ماده سی نیچون مدافنه ایچمور ؟ کندی ماده سی ایلہ اونک آرہ سنده هیچ بر فرق یوقدر . علمیه انجمنی ، لایحه قانونیه نك اسباب موجبہ سنده ایضاح ایتدیکی و بندہ کرک مدافنه در میان ایتدیکم برنجی ماده نك شکلی اشبو هیئتک و وظائف اصلیه سنہ متدائر خطوط اساسیہ نی احتوا ایدیور . موازنہ مالیه و حکومتک تکلیفلری بوشکلدهدر : دائرہ مشیختده بر دائرہ علمیه احداث ایدلدی . طقوز اعضادن

محمد سعید افندی (معموره الزری) — بوتکلیفده داعیگزکده
امضای وارد، اوت، بوقیدک بورادن قالدیرلسی لازمدر. چونکه
بودجه تعلق ایدر بوقیدک بوراده بولنسی مقام جلیل مشیخی
بودجه ایله قئید ایلر. بوقید ایله باب مشیختک صلاحیتی تحدید
ایدلیکندن بوقیدک بورادن قالدیرلسی احترام ایدیوروز.

حامد بک (حلب) — برنجی مادهده، موازنه مالیه انجمنی
طرفندن قبول ووض ایدیلن قید، مقام جلیل مشیخی، قئید ایتیش
اولیور، دنیلور، ظن ایدرمکه بوتون دوائر حکومت، بودجه ایله
مقیددر. اگر بودجه ایله مقید اولمدهجق ایسه، شو حالده قوه
تشریعیه نك امهم وظیفهسی اولان بودجه مسئلهسی قوه تشریعیه دن
نزع ایتک لازم کایر. احوالده بزم وظیفه من ایکنجی، اوچنجی درجه
نزول ایلر. ذاتا حکومتک تکلیفندهده، شمیدیک طقوز اعضادن
مرکب اولوق اوزره بالندرج یکریمی بر اعضایه ابلاغ اولونور، دنیلور.
شوحالده طبیی بو مادهی تکلیف ایدن حکومت، بودجه سی نه نظر اعتباره
آلیور. مقام مشیختده بو نقطه یی تعقیب ایدیور. بناء علیه حکومتک تکلیفی
وجهله، حد اصغری که طقوز اعضادن عبارتدر. بو، عیناً بودجه یی
قولیلور. سه آتیلهده مقام مشیخت ایتسه یکریمی بر اعضا تکلیف ایدر.
بودجه من مساعد ایسه هیئت جلیله قبول ایلرایسه اعضانک مقداری
یکریمی بره ابلاغ ایدیور. عکس تقدیرده بودجه نك مساعدسی
دائرة منده تخصیصات وریلور و اعضانک مقداری، تدریجاً قومه قومه
حال اصلینه ابلاغ ممکن اولور. بودجه ایله مقید اولمایه جق اولورسوق
بیلمکه اوزمان وظیفه من نه اولور؟ (دوغری صداری)

الیاس ساسی افندی (موش) — بنده کز علمیه انجمنی
نامنه حامد بک افندی بی جواب ویره چکم. بوندن اول، موازنه
مالیه انجمنستک تکلیفی کاتب بک اوقودی. برنجی مادهده موازنه
مالیه انجمنی ایله علمیه انجمنی آره سنده ک فرقلر، یالکز
اختصار ایله تطویلدن، تفصیل ایله ایهامدن عبارت اولمش بولونسه بدی
بلکه بحث ایتزدم. لکن علمیه انجمنستک برنجی ماده سنک شکل تکلیفنده
اهمال ایدله به جک بعضی نقاط اساسیه وار. بناء علیه اول امرده اوشکلک
مجلس مالیده اوقونماسی و قبول ایدله سی رجا ایدیورم. چونکه اول موازنه
مالیه انجمنی ماده یی اختصار ایدم دیبه حقایق دینه و معالی اسلامی نئشر
ایچون اوج ونسیم ایله مکلف و اوج انجمنه منقسم... صورتده تنظیم ایتیش
بو مقصد انجمنه لزوم بوقدر دنیله ییلر. انجمنک اوجه اشغالی ایسه علمیه
انجمنستک اسباب موجه سنده کوسترادیکی اوزره. فقه اخلاق، عقاقد کله ریدن
چقار. مادهده بر خطوط اساسیه ایله اکتفا ایتک، علمیه انجمنستک باشلیجه
مقصودنی تشکیل ایتدیکنندن، دارالحکمه نك وظائف سارمسی
نظامنامه یی یرتق صورتیه، خطوط اساسیه وظائفی، ماده اصلیه ده
کوسترک ایتمش. اونک ایچون مسائل اعتقادیه و عملیه و اخلاق عالیه
ودینه ملکو اوچنه یعنی بر جوق نقاط اساسیه یی اشارت ایتک
ایچون ماده سی بو صورتله یازمشدر. بوقسه بی مسود بر قئید
اولش اولسه ایدی بلکه فراغت ایدر و ایی ماده بردر ایدم.

بوسیدله علمیه انجمنی طرفندن یازیلان ماده نك اوقونماسی و هیئت جلیله
طرفندن قبول اولونماسی رجا ایدرم و مجلس عالی دن الحاضره قصد ایدیلن
نقطة، اعتنا اولونان اساساته رعایت ایدلسی ایچون اوقورم نك
قبولنی رجا ایدرم. اوزمان بودجه ایله قئیده حاجت قالماز. اساساً
اوبودجه قئیدنی مناسرتکی برشی کور بیورم. موازنه مالیه انجمنی،
یا بونی قبول ایدیور یا خود رد ایدیور و یا وسط بر شکل وار.
بودجه نك تخصیصنه تعلق ایدیور، یا رد و یا قبول وار یا خود تعلق
وار. موازنه مالیه انجمنستک قئیدی، سعید افندی برادر بزمک
دیدنی کبی مسئله یی مشوش رشکه افراغ ایدیور. یالکز بر تشکیلاتی
قبول ایدرم دیرکن بودجه یی تعلق ایتک بیلم نه درجه یی قدر
منطقی اوله ییلر.

حامد بک (حلب) — دمینده علمیه انجمنی مضطبه محرری
صفتو افندی حضرتلر نك بیان بوورد قاری وجهله، علمیه انجمنیه
موازنه مالیه انجمنی آراسنده، موجب اختلاف بر نقطه یی بوقدر. فقط
دها مجمل ودها شمولی اولوق اوزره، بز بوشکلکی مناسب کوردک.
هیئت جلیله او جهتی تقدیر بو یورور. قالدی که بو دائرة، اوج انجمنه
منقسمدر و انجمنلرک ناملری ماده قانونیده تعیین اولونویور. بز دوشوندک،
مادامکه بو دارالحکمه نك وظائفی تعیین ایدمک بر نظامنامه نك
تشریحی حکومت یراقوروز. بوگون اوکا مثلاً، اخلاق نامی ویرمک
ایسته مزده باشقه برنام ویرر. بونی، بو صورتله قئید ایدرسکه هر کون
بر قانونک تعدیل تکلیفی قارشینسنده بولوننه جق بو صورتله کندیلر نك ده
وظائفی، صلاحیتی، قئید ایتیش اولاجقز. حال بوکه بزم آرزومز،
یا یلان قانونلر دائمی اولسون. هر کون، هر آی، هر سه تعدیل
اولونماسون. بونک ایچون بز نقاط اساسیه یی تعیین ایله مکله برار، اوج
انجمنندن عبارت اولاجقدر، فضلله اولایه جقدر، دیدک. فقط مقام
مشیخت، هر هانکی اسی آرزو بو یورورسه اواسی ویرر معطالمه سنده
بولوندق و بز بونده قئیده لزوم کورمده ک. مع مایه هیئت جلیله
ناصل آرزو ایدرسه اوله اولور. بز اعتراض ایتیه یوروز. بودجه مسئله سنه
کلنجه: بز بوقیدی وضع ایتمکه بو لایحه یی رد ایتیش اولمایوروز ظن
ایدرم. چونکه حکومتده تنظیم ایتدیکی مادهده، شمیدیک طقوز
کشدن عبارتدر، دیبور. معلوم یالکز بو حاضر برشی دکلر. بوگون
بو وظیفه یی ایضا ایدمک طقوز ذات بولسونلر، اوندن سوکره کله جک
سنده دها زیاده ذوات بولونور. اونلری ده قبول ایدرز. ذاتاً بوسته
ایچون حد اصغری سی قبول ایتدک و تخصیصاتی ده ویردک. ایلروده
ان شاه الله تزیید ایدرز. اساساً بوندرنجی بر صورتده اوله جقدر.
بناء علیه بورادهده بر اختلاف بوقدر، سوکره دائرة جلیله مشیخت،
کله جک سنه بودجه سیله اعضانک حد اعظمی سی تکلیف ایدرسه
انجمن، بو تکلیفی یا قبول و یا تعدیل ایدر. هیئت جلیله حکمدر،
اگر انجمنک بیان ایتدیکی اسباب موجه یی موافق کورمزنسه،
مشیختک تشکیلاتی حد اعظمی یه ابلاغ ایچون ایتدیکی تخصیصات
ویریلر. مقام مشیخت او خصوصده مقید بولونماز و بوندهده ذره قدر
بر قئید بوقدر ظن ایدرم.

رئیس — پی افندم ، عماره اولماسون رجا ایدرم . تمدیلنامه اوقوندی ، ملاحظاته استماع بوپورلدی . شمدی احمد بك افندیك تمدیلنامه سی رایه وضع ایدیوروم . تمدیلنامه بی نظر اعتباره آلا نزل لطفاً ال قالدیروسون :

نظر اعتباره آلاماشدر افندم .

تکرار ماده بی لطفاً اوقورمیسکمز ؟

(موازنه انجمنك تکلیف ایله دیکی برنجی ماده تکرار اوقونور)

رئیس — ماده بی رأیکزه عرض ایدیوروم . قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیروسون :

قبول ایدلشدنر .

ماده : ۲ مجلس مشایخ بررئیس ایله یدی اعضادن مرکبدر .

حافظ احمد افندی (بروسه) — مساعده ایدرمیسکمز افندم ؟

رئیس — دیکه یلم رجا ایدرم ، احمد افندی حضرتلری ضبط ایشیتدیریکمز افندم .

حافظ احمد افندی (بروسه) — محترم آرقداشمز حللی افندی

حضرتلرینک بیان بوپوردینی وجهله ، دارالحکمه الاسلامیه نك براخلاق

شبهی اولدیفندن بواخلاق شبهی مشایخك اشتراکیله درعهده

ایدیله جکندن و مجلس مشایخك توجهات کی سائر وظیفه لری ده اساساً

اوقاف اداره لری و شورای اوقاف طرفندن اداره ایدلدیکندن بوایکنجی

ماده نك تماماً طینی تکلیف بوخصوصهده برتقرر تقدیم ایدیوروم .

باب مشیخت مأمورین مدیری بحری افندی — احمد افندی

حضرتلری ، دارالحکمه نك اخلاق انجمنی موجود ایکن مجلس مشایخه

لزوم یوقدر ، بناء علیه ایکنجی ماده نك طینی تکلیف ایدیوروم و

بوپوردیلر و اساساً بر شورای اوقاف موجوددر ، مجلس مشایخك

وظیفه سی بوراسی یاپار و دیدیلر . افندم ، شورای اوقاف ، اوقاف

نظارتنه مربوط برشورادر ، مجلس مشایخ ایسه مقام مشیخته مربوط

بر مجلسدر . شیخ افندیلرک تعیین و عزل لری کیفیتی مجلس مشایخدن

کچر و مقامدن موجبی آلتیر . یالکمز او تکیه نك نه قدر معنای وارسه

او ، اوقاف بوجه سندهدر و اورادن وریلیر . ایشته شورای اوقاف

بومسائل ایله اشتغال ایدر . بناء علیه شورای اوقاف ، مجلس مشایخك

وظیفه سی کوره من . بو مجلس مشایخك وظیفه سی ، اخلاق انجمنك

کورسی مسئله سی ده وغری دکلمدر . مجلس مشایخك وظیفه سی ، هم اداری

و هم ده عملدر . مجلس مشایخ ، شخاری عزل ایدر و نصبه ایلر .

مجلس مشایخ ، آداب طرقت دائره سنده تکیه لره آیین اجرا

ایدیلورومی ، ایدیلورومی ؟ بونلری تدقیق و تفتیش ایدر . سوکره

مشایخ عصره وزمانه موافق برسولک ایله مشایخی یتشدیریر . اوتندن

بری اهان ایدلش اولان بو طریق ، شمدی بز درلنك ایسته بورز .

حق و بجملی و تون بوتون لئوایتلک دکل ، بونك اعناسنی تربیده ایدیوروز .

بومقصد اوتندن بری اهان ایدلش ، فقط شمدی زبوننی احیایلک ایسته بورز .

شمس الدین ک افندی ، بو مجلس مشایخك وظیفه سنك نه دن عبارت اولاجنی

بجق ایفا ایدمه جکدر . اگر بوکونکی عصرک میدانه قومیش اولدینی تلقیات علمیه ، تلقیات حقوقیه ، تلقیات فلسفیه بو انجمنك مجهولی قالمش اولورسه ، اوله ظن ایدیوروم که ، بو انجمنر کندیلری ایچون اتخاذ ایتش اولدقلری وظیفه لری بجق ایفا ایدمه جکدر . بن دیدیوروم که : هر انجمنك ایچنده هیچ اولمازه معاصر ترقیات حقوقیه و فلسفیه ، و اخلاقیه و اقتصا اوله رق برذات بولونسون و انجمنی بوکی ساحه لردنه خبردار ایتسون و اوکا کورده انجمن ، تدقیقاتی او ساحه ده بوروتسون . اساسات و معالیات اسلامی بی او ساحه ایله تألیف ایتسون و اگر آلقده مطلق براختلاف وارسه اونی رد وطی ایتدیرجک برساحه اووزرنده یوروندورسون . یوقسه بوتشکیلات روح عصره تماماً قبالی قالیرسه ، بزى اندیشه بی سوق ایدن احتیاجاً تکرار تمینی چارهنی بوسورنده کورمه بورم .

یالکمز ، بوکونکی عصرک میدانه قومیش اولدینی ترقیات کندیسنده جمع ایدمه بیلجک برالم ، معالیات و حقایق اسلامی به بالاستاد یا اونلری تألیف ایدمه بیلیر و یا خود حقیقه بر مخالفت و ضدیت مطلقه واریسه اونی دفع ایدمه بیلیر . بوکونکی علمای اسلامی بونی یایق موقنده بولونماز لسه ، بوکونکی دردمنه بوکونکی بحران اجتماعی و معنوی بزه قطعاً چاره ساز اولمازلر . بن ، بو انجمنه انتخاب ایدیه جک ذات ، لاعلی التبعین انتخاب ایدلسون ، دیمه بورم . انجمنك ده اودانك معنویانه اعتقاد ایتسی ، او دانك قیمت علمیه و دینیه سنه ایمان ایله می شرطدر . ذاتاً انتخاب اولونه جق ذاتی ، انجمن انتخاب ایدمه جکندن البته او دانك معنویاتی ، اهلیتیه دریش ایدیه جکدر . بناء علیه بوشرائط دائره سنده هر انجمنده ، بوکی صاحب وقوف و متخصص ، عصرک روحنی آکلامش ذوانك بولونماسی الزم عد ایدیوروم . ظن ایدرسیم ، هیئت علیه کزده بوزومی تقدیر بوپورده ققریری قبول بوپوروز .

باب مشیخت مأمورین مدیری بحری افندی — احمد بك افندی ، تعیین اولونه جق ذوانك او صافی حقنده و صایده بولونیورلر بو یوقانونه کچمنسی تکلیف ایدیورلر . بیان بوپوردقلری حقایقه مقام مشیخت تاملیه واققدر . اورایه ناسل بر آدم کله بیلجکی مقام مشیخت دوشونمکده در . بز دیبوروز که : بوکی موافقه کله جک ذوات تعیین ایله اولماز ، بلکه تعیین ایدره اوله کلیر . بز ، کرک استانبولده موکرک خارجهده ، شوایشک اهلی کیم واردره دیه آرایه جتیز ، بوذاتی آرایوب ، بولوب اورایه اوپورته جتیز . اگر بولامازسه ق اوراسی آجیق قاله جتدر . اورایه نا اهل بر آدمی کتیروب اوپورتمق اولماز بونی مقام مشیخت یاماز و مقام مشیخت کندی آیاغنه و دولاییبیه عالم اسلامکده آیاغنه یالطه اورمش اولمایه جتدر . مقام ، بوکا مانمدر بناء علیه بوخصوصک ماده قانونیه بکسی طرفداری دکمز .

محمد سعید افندی (مسوره المزیز) — بنده کزده سوبله جکدم ، فقط بحری افندی حضرتلری کوزل سوبله دیلر . بوقیده لزوم یوقدر ، بوذاتی آرایوب بولقله باب مشیخت مکلفدر . ذاتاً صره ده ا اورایه ده کله دی . اولا داخلی ایشمزى بیزیم ، اوندن سوکره خارجهده کله مدافعه و مقابله ایله یلم .

فكرتي اساس مذاكره اولهرق قبول بوورور ايسكز كرك آرقداشمر طرفندن وقوع بولان تمديلات تكليف و كرك حكومتك تمديلات تكلفي هيت جليله به سوكره عرض ايدرم. شمدي هر ايكيسي ده منظور ماليري اولور اقدم. موازنه ماليه انجمنتك تكلفي، علميه انجمنتك تكلفي، اك سوكره تكلفي، موازنه ماليه انجمنتك تكلفي اولديني ايچون اول امرده اونرا يكرزه عرض ايديبورم. قانونك مذاكره سنده، يعني برنجي مادهنك مذاكره سنده، موازنه ماليه انجمنتك تكلفي اساس اولهرق قبول ايدنلر لطفآ ال قالدريسون :

لطفآ اللريكزي ايندريكز .

شمدي عكسني رايه عرض ايدم حكيم. لايحه قانونيه نك برنجي ماده سي ايچون علميه انجمنتك تكلفي اساس مذاكره اولق اوزره قبول ايدنلر لطفآ ال قالدريسون :

لطفآ اللريكزي ايندريكز اقدم .

زحمت وره جكز، موازنه ماليه انجمنتك تكلفي قبول ايدنلر يعني مادهنك مذاكره سنده بو تكلفي اساس اولهرق قبول ايدنلر لطفآ آياغه قالسون :

رجا ايدم اوطورمه بيكز اقدم، صابورلر . لطفآ اوطوريكز اقدم .

زحمت ورييورم عفو ايدرسكز. عكسده رايه عرض ايدم حكيم. بوسفرده علميه انجمنتك تكلفي اساس اولهرق قبول ايدنلر لطفآ آياغه قالسون :

اوطوريكز اقدم. موازنه ماليه انجمنتك تكلفي دائره سنده ماده سي مذاكره ايدم جكز .

بشاء عليه برنجي مسئله مستأخره بيتدي . شمدي تمديلات تكلفياتي قالدی. ائندي حضر تالرينك تكلفي ده اوقوندي. بو تكليف ده موازنه ماليه انجمنتك برنجي ماده سنده ك اعضامك مقدارينه دائردر. تمديلاتمه اي اوقومشوق . ايترسه كز بر ده اوقوبلم . (تكرر اوقونور)

حامد بك (حلب) — اقدم ، دميين ده هيت جليله به عرض ايتديكم وجهه علميه انجمنه ايله آرمزده اساس اعتباريله برخالفت يوقدر. يعني حداعظمي و حداصغري بي زده قبول ايديبوروز. فقط تخصیصات مسئله سي بودجه مسئله سي اولدينيقندن طولاي طيبي مجلسي هيچ بروقت امر واقع قارشوسنده بولونديرمق ايتميز. بوزم وظيفه اصليه مزدر . بودجه من مساعد اولديني زمان حداعظمي به ابلاغ ايدم جكز . مساعد اولاديني قيدرده ده مجلس طالكزي براس واقع قارشوسنده بولونديرمق ايتميز . يوقسه حد ذاتنده شكل اعتباريله قبول ايدلشدر .

رئيس — بو خصوصده ك ايضاحات ده قاميله استماع اولوندي . بشاء عليه تمديلاتمه بي رايكزه عرض ايدم حكيم . بو تمديلاتمه بي قبول ايدنلر لطفآ ال قالدريسون: (آ كلاشلمادي صداري)

تردد ايدرسه كز نتيجيه به عرض ايدم . اوتردد ، بنده كزه ده كليد . اقدم ، برنجي ماده ده ك ... دارالحكمة الاسلاميه تأسيس

اولونشدر . « فقره سنندن سوكره آشاغنده ك دوت بچق سطر طي ايدلهر ك اونك يرته مطلق اولهرق » دارالحكمه برئيس ايله طقوز الی يكرمي براعضادن مر كيدر ، فقره سنك علاوه سي تكليف ايديبورلر . بو ققرر اوزرينه كنديلير ده ايضاحات و يرديلر . مضبطه بحرري ده سوز سويله دي . حتى برمشله دن دولاي ده براختلاف تحيد ايتدي . شمدي بو تمديلاتمه بي نظر اعتباره آلانلر لطفآ ال قالدريسون :

نظر اعتباره آلانلر . شمدي بو ماده به علاوه ايتك ايچون بر ققرر وار ، اوقوبيكز اقدم :

هر اوچ شبيهه انتخاب اولونه چق ذواتنن هيچ اولازسه برينك علوم ، فنون ، فلسفه و حقوق حاضر به واقف و متخصص اولماي مشروطدر . قره حصار صاحب مبعوث آغا اوغلي احمد

رئيس — ماده به بويله بر فقره علاوه سي ايچون ققرر ورييورلر . بو يورك احمد بك .

آغا اوغلي احمد بك (قره حصار صاحب) — اقدم ، بنده كزي بو تكليفه سوق ايدن اسباب ، قانونك مقصدني تأمين ايتكدن عبارتدر . قانونده دنيلير ك ، بو قانونك ، بو تشكيلاتك اس اساسي بوكون اختلافه ، تشته اوغرامش اولان افكار عموميه اسلاميه بي براستقامت اوزرينه بورومكدن عبارتدر . بر طرفدن تلقيات حقوقيه من ، ديكر طرفدن تلقيات اخلاقيه من ، اوچنچي طرفدن ده تلقيات فلسفيه من ، بوكون بر جوق منباعدن كن تأثيراتك آلتنده بولونهرق تشته اوغرامقه در . حقيقت حالده بو نقطه نظر دن بوتون اقوام اسلاميه ، بالخاصه ملت عثمانيه ، بويوك بر بحران معنوي كيرمكده در . تلقيات حقوقيه من ، حيات

ماده من ايله علاقه داردر . بوكون كوريبوروز كه بر جوق شيلري ، بر جوق تأسيساتي ، بر جوق تشكيلاتي ، يكي اساسلر اوزرينه تأسيس ايتك مجبوريتنده قالدريمنز حالده ، اسكي اساسلر كه ماهيتي بيلمه ديكمز ايچون ، اولنرله قابل تأليف كي عد ايتكمك مجبوريتنده قاليبوروز . عد ايدنلرله ايتمه بنار آره سننده بويوك بر اختلاف

ساحسي آجيليور . كذلك بوكوني اخلاقيات تلقيا من ، هيچ شبه يوق كه بر عصر ، ايبي عصر ، حتى ديه بيلم كه اوچ عصر اولكي تلقيات اخلاقيه من عيني دكلدر . كذا بو واديه يوربه رك ديكر شيمات حقه نده عيني شيشي سويله مك قابلدري . بو تأسيس اولونان يكي مؤسسه نك اك برنجي وظيفه سي ، حقايق اسلاميه بي ، معاليات اسلاميه بي — كه ايدنلر — نشر ايتك خصوصنده بويوك بر ماهيتي حائر اولدينيقندن او ماهيتي كشف ايدرك ميدانه قوه قندن عبارتدر . ظن ايدرم وظيفه سي كرك اخلاقياتده كرك حقوقده كرك حكيمانه بوندن عبارتدر . فقط ظن ايدرسم بوني بايق بو وظيفه بي بحق ايشا واجرا ايله مك ايچون يالكز اساسات اسلاميه بي تدقيق ايتك كافي دكلدر . عين زمانده ده بو اساساتي ، موجود اولان اساساتك نه كي تاثيرات آلتنده قالدريمن ده بيلمك ايجاب ايدم جكدر و الاوظيفه اصليه سي — كه تعداد ايدلش قانونده كوسترلشدر —

جدوله آری آری ذکر ایدلمسته اعتراض ایده جکدم . بوراده رئیس ایچون شهری یوز وسنوی بیک ایکی یوز لیرا ، یازیلیور . بو ایضاحندن فائده نهدر ؟ بو تقدیرده بوراده برتیجه حقوقیه ترتب ایدر . فرضا اساس ، بوقانونده ، سنوی اولورسه ، اووقت سنهک ناصندن برکون زیادهسیله خدمت ایدن بر اعضایه برستهک تخصیصاتک ویرلمسی ایجاب ایدر . مثلا بر ایک اون آلتینده وفات ایدن اعضایه او ایلفک تماشق ویرمک لازم ظیر ، قاعده حقوقیه بودر . طبیعیدرکه بورادهکی مقصدهده شهریدر . مادامکه شهریدر ، او حالده شهری یوز لیرا دیر ایسهک بونک سنوی بیک ایکی یوز لیرا اولاجنی بالرایضیه تعین ایدر . بناء علیه بورادهکی سنوی ستوننک لتوی طرفداریم ، مقصد حاجزاهم بودر وطن ایدیورمکه هیئت محترمنهک قبوله افتزان ایدر .

فؤاد بك (دیوانیه) — موازنة مایه انجمنی مضبطه عمری بك افندیك مطالعاتی بنده كرك فكریمه توافق ایدیورم . بنده كرك ، بوقانون بودجه اولمادینی ایچون معاشانك یكون سنونك ذكری زائد اولهرق وضع اولمشدر ، دییورم و ذنآ شمدی ده زائد اولدینی تحققت ایتدی . بناء علیه بونك بو صورتله ضبطه كجه سیله اكتفا ایدیورم .

رئیس — باشقه بر مطالعه قالمادی اقدم . مادهی اووقود ، جدولده اووقود . مادهی مرهوط جدول ایله برابر رأ یكزه مرض ایدیورم . قبول ایدنلر لطفآ ال قالدیرسون :

قبول ایدلشدر .
ماده : ۴ دارالحكمه ومجلس مشایخ رؤسا واعضاسنك وظائف و اوصاف لازمی و صورت انتخاب و تدیئرلی نظامنامه ایله تعین ایدیورم .

رئیس — بو ماده ایچون سوز ایتن واریم ؟ رأ یكزه مرض ایدیورم . قبول ایدنلر لطفآ ال قالدیرسون :

قبول ایدلشدر .
ماده : ۵ ولایات و الویه مرا كزله ممالك اجنبیهده مستخدم مفتیلر برنجی وقضا مرا كزنده كیلر ایكنجی صنف اولوب بولنده قاری مواظك اهمیتنه وكندیلرینك قدم خدمته كوره برنجی صنفك معاش شهرسی بیک فروشدن ایکی بیک فروشه و ایكنجی صنفك معاش بش یوز فروشدن بیک فروشه قدردر . ایوم اعطا اولنقده اولان معاشانك حد اعظمنه قدر ابلاغی بودجهه موضوع تخصیصاتك وسسته متوقفدر .

صادق افندی (دكترلی) — اقدم ، بو مادهك محتویاتی معلوم هایلکزددر . برنجی صنفه بیک فروشدن ایکی بیک فروشه قدر ، ایكنجی صنفك معاشی ده بشیوز فروشدن بیک فروشه قدردر ، دنیلش . بنده كركز بودهه برطاقم برلرده سیاحت ایتدم . اسخی بوراده ذكر ایتیمیم . براییک مفتیه تصادف ایتدم . هله بونلردن برسی لوا مفتیسدر . بوذات ، برمراسمه واجتماع حمله كهدی . سوكره هایلچون كهدك ، دییه سوردم ؟ سافلامق ایستدی . حیایتم اوزرته ایشی تمسبیق ایتدم . نعلل و تعارض ایتدی و آرتق نهایت سینی سویلیدی : جمعی یوقش . بونی بر مثال اولهرق مرض ایدیورم . آرتق شمدی بشیوز فروش ، سكر یوز فروش معاش ایله حقایق اسلامییه نشر و تعمیم ایده جكرك ولاسیا مقام معالی مشیخت اسلامییه اشغال ایدن شیخ الاسلامرك طشرهده وکیل و محقق بولوان و محنده اوراك علماسنكده رئیس

شفاق بك (استانبول) — باش كاتبك وظاظنك نهدن عبارت اولاجنی تبعهده معلومدر ، طبیعی مقتدر اولماسی لازم كلیز . لکن انجامكار اوراده بولوان اعضانك ویره چی قرارلری میدانه چیقاروب كوسترمكنن عبارتدر . البتهك بر اعضا ایله بر باش كاتب مساوی اولماز . مادامکه باش كاتب الی لیرا آلاچی ، طبیعی اوراده بولونه چی كاتیلرك ده ، اوكاكوره ، علی الساده كاتب اولماسی لازم گلز ، مقتدر اولماسی ایجاب ایدر . بناء علیه بویه مقتا بر هیئت علیهك قوللانجنی كاتیلرك ده ، حتی او طه چیستنه قدر ، مقتا آدملر اولماسی لازم كلیز . هر حالده الی لیرایه نسبتنه اون لیرانك مقداری آزددر و اعضایه نسبتله باش كاتبك الی لیرا معاشی چوققدر . بنده كركز سوبه ملك ایستدیكم بودر . یوقسه وظیفه سنك نهدن عبارت اولدینتی بنده كزده بیلیورم .

حامد بك (حلب) — اقدم ، بورادهکی باش كاتبك وظیفهسی علی الساده بر باش كاتب وظیفهسی دكلدر . باش كاتبه نه کی بر وظیفه تحمیل ایدلدیكنی بحری افندی حضرتلری ایضاح بووردقاری کی بوندن اول قبول بووریلان ماده موجبجه بر نظامنامه پایلاحنی ده معلوم هایلکزددر . ایشته بوظایف ناموده باش كاتبه تودیع ایدله جك وظایف تامایه كوسترله جكدر . بناء علیه بو ، بر حاله استثنائی حازدر . كاتیلرهلتنجه : معلوم هایلکزددر . ۱۳۲۶ ، سنهسی بودجه سنده قبول ایدیلن اساسات داره سنده ، كتبهك درجاتی وارددر . معاشلری دوت یوزدن باشلاره ، آتی یوز ، سكر یوز ، بیک وحد فایمی بیک ایکی یوزدر . بناء علیه بو كاتیلرك وظاظنی ده كرك اعضا وركك باش كاتبك احضار ایدجکی شیلری بیض و تسوید ایتكندن عبارت اولدینی ایچون بومشایته حد كفایهدهدر .

سوكره معاشانك بورایه سنوی اولهرق وضعی موافق اولمادینتی ، فؤاد بك افندی در میان بووردیلر . حال بوكه ، بوقانونده كرتیب ، ویریلن معاشك مقدار شهرسی ایله مقدار سنویسی مقایسه ایچون وضع ایدلشدر . بو قانون هیئت جلیه كركز قبوله افتزان ایتكندن سوكره یكون ، علیه بودجه سنه برصل مخصوص آپیلهرق سنوی تخصیصات اولارق

فؤاد بك (دیوانیه) — ظالیا ، جدولہ دائرہ تبدیلیات واردہ .
رئیس — انقدم ، مادامکہ طلب واقع اولدی . دارالحکمة الاسلامیہ
میه یه ماند جدولی اوقویبیکز :

وارا لکیرا یوسوموم

شہری	سنوی	مأموریت	عدد
لیرا	لیرا		
۱۰۰	۱۲۰۰	رئیس	۱
۵۰	۵۴۰۰	اعضا	۹
۵۰	۶۰۰	باش کاتب	۱
۱۰	۳۶۰	برنجی صنف کاتب	۳
۸	۲۸۸	ایکنجی	۳
۵	۱۸۰	خدمہ	۳
	۸۰۲۸		

مجلس مشایخ

شہری	سنوی	مأموریت	عدد
۵۰	۶۰۰	رئیس	۱
۲۰	۱۶۸۰	اعضا	۷
۲۰	۲۴۰	باش کاتب	۱
۸	۹۶	کاتب	۱
۵	۶۰	خدمہ	۱
	۲۶۷۶		

شفیق بك (استانبول) — انقدم ، بوجدول موجنبه ، باش کاتب
اللی لیرا آلاجق و برنجی صنف کاتبه اونه لیرا و بریله جکدر .
سوکره اعضاضه اللی لیرا معاش آلیور ، بناءً علیہ باش کاتبک
اللی لیرا آلماسنی ، اعتراض ایتک دکل ، برآز چوغه کورویورم .
چونکہ باش کاتب اللی لیرا آلدینی حالده برنجی صنف کاتبک
آیده اونه لیرا آلماسنی آز کورویورم . بناءً علیہ آراده پک بویوک
فرق وارد ، بونک ایچون یا اللی لیرای ایندیرمه لی و یاخود اونه لیرای
برآز یوقاری یه چیقارمالی .

باب مشیخت مأمورین مدیری بحری انقدی — انقدم ،
بوجدولده کورولن باش کاتب ، یازنجی دیمک دکلدور . یعنی اعضاض
النه و بررسه یازاجق ، تیض ایدجک دیمک دکلدور . بوجباش کاتب .
اوعاضاض نسبتنده ، بلکه دهافضه بر اقداره مالک اولمالی که ، بوتون
ایچینلردن چیقان مقرراتی اداره ایدوب ، اونلردن احوال روحیه
آکلابوب اوکا کوره قلم چلامسی لازم کلپور . بناءً علیہ معاشنک
بش بیکنن آشانغی اولاسی موافق دکلدور .

سوکره برنجی صنف کاتبک معاشده بیک فروشدور . بومیلنک
آزلنی ، چوقلنی تقدیر ، هیئت جلیله کزه مآندور . بنده کز ،
بوطورسون ، چوقدر ، دیبیم . تزید طرفدارای اولورسه کز
تسکر ایدرم .

فؤاد بك (دیوانیه) — بنده کز شہری وسنوی تخصیصاتک

سؤال ایدیورلر . اساساً بر چوق سؤاللره یته کندیبری جواب
ویردیلر ، تسکر ایدرم ، بزه حاجت قلاادی . مجلس مشایخ سیرسالوه
ایله و عرفان ایله شیخ پشدربره جک ، تکیه لری عطالندن قورناره جق
ایشته وظیفه سی بوندن عیارت . اخلاق انجمنک وظیفه سی ایسه
علمیدر . اونلر ، دائماً غزیه لره ، رساله لرله ، عوام و خواصک
آکلابیله جکی لسانلره اخلاق اسلامیه بی نشر و تمیم ایدجکلردور .
بناءً علیہ او انجمنک وظیفه سی علمیدر ، مجلس مشایخک وظیفه سی
ایسه علمیدر . بنا برین هر ایکینه ده لزوم ضروری واردر .

رئیس — باشقه بر مطالعه واری انقدم ؟

حافظ احمد افندیکنن تبدیلیتنامه سی اوقویبیکز :

موضوع هذاکره اولان قانونک ایکنجی ماده سی موجنبه تشکیل ایدیله جک
اولان مجلس مشایخک وظیفه علیہ سی اخلاق شهبسی وظیفه اداره سنده اوقاف
اداره لره شورای اوقاف ایضا ایدیله جکندن بویوک صنف محترم آراسته
برترقی ده مناسب اولادیندن سالف المرض ایکنجی ماده تک تماماً طبع تکلیف
ایدرم .
بروسه میونی
احمد جدی

رئیس — ماده تک تماماً طبع طرفدار اولانلر لطفاً ال قالدیرسون :
قبول ایدیله مشدر .

ایکنجی ماده بی تکرار اوقویبیکز انقدم .
(ایکنجی ماده تکرار اوتوتور)

رئیس — باشقه سوز ایسته بن واری انقدم ؟ ماده بی قبول ایدنلر
لطفاً ال قالدیرسون :

ماده قبول ایدلشدر .

ماده : ۳ دارالحکمة ایله مجلس مشایخک رؤسا و اعضاضیه هیئت
قلبه و خدمه سنک مقدار معاشاتی مین جدول اشبو قانونه مر بوطلدور .
(موازنه انجمنک تکلیف اوقونسون صداری)

رئیس — هپسی بردر انقدم ، ماده تک رفی اوج اولاجق ،
مقن عینی متدر .

حامد بك (حلب) — انقدم ، علمیه انجمنی ، نظامنامه ماده سی
تقدیم ایتشدر ، قادرو مسئله سی تأخیر ایله مشدر . باشقه برنی یوقدر .
رئیس — هیچ بر فرق یوقدر ، اوجنجی ماده اولوق اوزره
اوقوندی ، جدولده منظور مالیکز اولویور . اوجدول عیناً ضبطده
یکه جکدر .

فؤاد بك (دیوانیه) — انقدم ، جدول اوقونسون .

رئیس — انقدم ، جدولی هر کس کورویور . کرک ماده و کرک
جدول حقتده بر مطالعه واری ؟

فؤاد بك (دیوانیه) — انقدم ، جدولک اوقونماسی لازم کلزمی ؟
جدولک ضبط کیمسی لازمدر .

رئیس — اوت ، ضبط یکه جکی سوبدهم . اگر بر مسئله
واضحاً هیئت جلیله تک معلومی اولورسه ، اکثریاً ضبطه کیرمک
سوروتیه ، آکتفا ایدیوروز ، یوقسه بونکده اوقونماسنده باش
یوقدر . معلوم مالیکز بودجه لکرده ماده لری ضبط کیور .

۱۳۱۰

مضبطنامه سی اوقوریوم : « مقننار ماشانک تکلیف واقعه نظرآ دها زیاده بر مقداره ابلاغنه و بعدما مقننارک آلاچقاری وضعیت رسمیه اعتباریه مفرقه و کتابت قارشیلنی کی مصارف مقننه تخصیصانک دخی علاوه سنه انجمنز طرفداردر « دنیلور ، بناء علیه بو اسباب معقوله و مقننه در میان ایدن انجمنز تکلیفک قبولی و اوندن برپاره تزیلنه طرفدار اولادیننی صراحة بیان ایتشدر . بنده کز فکر شخصی مجلسک مساعده سنه اغتراراً عرض ایتک ایسته بورم .

مقام مشیخته تشکیلات اجرا ایدلکی زمان دینلدیکی کی ، قیابعد وینه لایق اولدینی اهمیت و اعتباری و رزمه ک اوباده رخطوه آتق اساس مقصدایدی . ایسته بوقانون او مهم خطوه لردن برین تشکیل ایدییور . اگر آتیلان خطوه لری صلاح و ترقی خطوه لری عد ایدییورسوق ، استاتوقوبی محافظه ، یعنی اسکیمی ینه حالی اوزره براقق فکرندن بوس بوتون تجرد ایدییورسوق و بو لایحه قانونیه لایق اولدینی اهمیت و رزمک - که اجرت ، کلفت مقابلی اولدینی کی مؤثر اولوقده استقنا مقابلیدر - و ملت اوزرنده مقنناری مقام مشیختک جدماً بمثل کی تلقی ایتک ، یعنی طشرده صدر اعظمک ، مالیه و سائر نظارتک مثللری اولدینی کی مقنناری ده مقام مشیختک جدی بر عملی اولوق اوزره طابق و ارباب فضیلت و لایقاندن جدماً مستفید اولوق ایچون بویابده مؤثر اولویله جک ذوات ورجالی بورایه کتیرمک ایسته بور ایسه ک وایلکز اوطوردینی محلی بیه تصویر ایتک مجلس مالیه هر حالده ناخوش برمنظره تشکیل ایدیه ک ذواتی و مثلاً کابی ، قرطاسیه سی ، قلمی و الحاصل هیچ ریشنی اولایان و بلکه ، دمن آرقداش لرمزک بورودینی کی ، که جک البسه سی بیه بولونمایان بوکی ذواته یت المالی طعمه ساکن باقی ایسته مه بورسوق و اونره جدی روظیفه مقابله برپاره و رزمک ایسته بورسوق فی مابعد بومقنناره کچنک انجمن مقدار کافی باره و رزمک لازم کایر . بولایحه قانونیه ایسه مقنناره کافی دکلدر . چونکه مقننار هرشیدن محرومدر . اوطوره جق بریردن محروم اولدقاری کی یازی بازه جق برکابیدن و بر خمدجنیدن و الحاصل مستقننارک محبوس سره سنده کندیننه باقی بیه جک ، موقع لایق ویره بیه جک بوتون و سائلدن محرومدر لر . بناء علیه بوماشانک کفایت ایتدیکنی نظر دقت مالیکزه عرض ایدییورم . علمیه انجمن مالینسک دیندیکی کی موافق دکلدر . بونلرک اقداری سعه مالیه ترک ایتکی درپیش ایدرسک هیز برلکده تصرف ایدیه ک بورایه درج ایدیه ک بر جوق مبالغه چیه جینی ظن ایدییورم . بر مسئله تصرف درپیش ایتک و دیگر مسئله جف القلم اونی کچیک موافق اولماز ؛ دییورم و بونره ، لایقه بر باره و رزمک خصوصنده مجلس مالینک نظر دقتی بالخاصه جلب ایدیه م . هر حالده مقننارک معاشاتی تزید ایدیلیدر . (مذاکره کافی صداری)

فؤاد بک (دیوانیه) - اندم ، بنده کز ، حامد بک اقدی حضرتلرینک ، شومقننار ماشانک حد اعظمینک تزیدی مسئله سنده فؤه اجرائیه نکه د راینک استحصا ایدله سی ایجاب ایتدیکنه

بوگون برقضا داخلنده برمقننارک بش یوز ، آتی یوز غروش معاشه حیات کچیره مه به جکی هرکسک معلومدر . اونک ایچون بنده کز دییورم که حکومتک تکلیف ایتدیکی ماده بی عیناً قبول ایدم . برده ممالک اجنیه ده کی مقننارک بزم و لایتمزده کی مقننار درجه سننده معاش آلمارنی دوغری عد ایتیه بورم . زیرا ممالک اجنیه ده بولونان برمقی دها آتی بریده اوطورمق و یا خود مصارف زائده اختیار ایتک مجبور ایتنده در . اونک ایچون ممالک اجنیه ده مستخدم اولان مقننارک دها فاضله معاشی اولاسی طرفدارمی .

حامد بک (حلب) - نوری بک اقدی بو یورسیورلرکه موازنه مالیه انجمنی « ۲۸ » بیک لیرا ویرمکه مقننارک برنجی صنف معاشی یدی یوز الی غروش حسابیه و برمشلردر . حال بوکه حکومت ، بیک غروش تکلیف ایتشدر . بوسورتله حکومت حد اعظمی و اصغریمی تعیین ایلدیش و انجمنده بوحد اعظمی و اصغریمی قبول ایتشدر . فقط حکومتک انجمنه و هیئت جلیله کزه تکلیف ایتدیکی مبلغ دارالحکمه و مجلس مشایخک توسیعندن دولای طلب ایدیلن مخصوصانند ماعدا یکرمی سکر بیک بو قدر کور لبرادرکه بونی ده انجمن قبول ایتشدر . انجمنک یایمش اولدینی حساب اوزرنیه بوسنه « ۱۳۳۴ » سنه سننده معاشات « ۱۷۰۰ ، ۱۵۰۰ » غروش حسابیه برحد متوسطدرکه بعضینه حد اعظمی ویره جکدر . بزم مضطه من البته منظور مالیکز اولشدر . کرک حکومتک و کرک موازنه مالیه انجمنک مضطه لرنده وضع ایدیلن قیود اوزرنیه بعض مقنناره ، قدم ، فضیلت و بولونقاری موقع اعتباریه « ۱۳۳۴ » سنه سنندن اعتباراً حد اعظمی ویره جکی کی بعضاری ده حد اصغریده باقایدیه جکدر . بزم بو یوردیکمز تخصیصات هر ایکسک حد وسطینی بولهرق بودجه یه وضع ایدلشدر . بناء علیه باب مشیخت ، بشیوز ایله بیک و بیک ایله ایکی بیک آره سننده کی نسبتاری بومبالغ داره سننده توزیع ایدیه لیر و اقتضا ایدرسه برینه ایکی بیک غروش بریر ، اقتضا ایتزه سنه آتیده ، ینه بودجه ایله قبول ایدیه جک تخصیصات اله و رزمک اوزره ، حد اصغریده باقا ایدیه لیر . بزم عرض ایتدیکنمز تخصیصات حد متوسطدر . ماده به کلنجه ؛ ذاتاً حکومتک تکلیف ایتدیکی ماده ایله بونک آره سننده برفرق بو قدر .

محمد نوری اقدی (زور) - یعنی سوک فقره ایله قیید ایدیلسنده

سبب ندر ؟

حامد بک (حلب) - سوک فقره بی ده ، شکل اعتباریه ، یاریم ساعت اول قبول ایتدیکنز .

ضیا مثلا بک (لازستان) - ایکی گله صورده جنم مساعده ایدرمیکز ؟

رئیس - سره کز کلنجه صوراسکر اندم ، سوز ذات مالیکزک دکل ، سوکره دیگر سوز صاحب لرنک حق ضایع اولور .

یاس سامی اقدی (موش) - علمیه انجمنی ، مقننار ماشانک تزیدی حقنده کی فکرنی مضطه سننده بیان ایتشدر . اسباب موجه

اولان ذوات ایشته بومفتیلردر. شوخالده بونلری ، تضالرده بشیوز ، نهایت بدی یوز الی غروش. لوارده بیک غروش ، ولایتلرده بیک بیک بشیوز ویا ایکی بیک غروشده براتق دوغری دکلدر. حال بوکه کتب ققیه تدقیق ایدیلجک اولورسه بونلرک امانه ، یعنی کفایت درجده اقدار ایدلرلی تصریح ایدلشدر. یعنی بونلر اقدار ایدلک ، عرض احتیاجدن بونلری قورنارقم جتی برطاقم فصول ومباحث شرعیده صراحتاً سوبه نیلمشدر. «کالتقی والقاضی» کی برطاقم عبارلره تضادف ایدیلر . شوخالده بوبله وظائف مهمه عهدهسنه تحمیل ایدیلجک اولان مفتیلری - که بنده کز هر مقی به دیمه بوم ، اصولاحات وتنسیقات اجراسیله اوصاف مطلوبه بی حائز مفتیلر وجوده کتیرمکی - چوقلری آآنده بو اوصافی حائزدر - حکومت دوشونور . واصل مفتیلر ایچون اقدار ایدیلجک درجده برمانغ قدری لازم کلیرا دیبوروموشمدی الی لیرا ویریکز؛ دیمه بوم، بلکه حکومتک قدر ایتدیجی بشیوز ، بیک غروش سوزی اوقدر موافق مصلحت دکلدر ؛ دیبوروم . ایشته بو قدر . مقام مشیختک مثل اولان علمانک رئیس اولان وکندیسنه توظیف ایدیلجک مهم وظائفک اجراسنه مأمور بولونان بوبله علمای دین مینه بو قدر برماش ویرمک دوغری دکلدر و بونلرک اقدارلری واجبدر ، فرضدر وحیت اسلامیه بونی اقتضا ایدر . دیم . فقط نماز کی فرض عیندر ، دیمم یا . حامد بک افندی یا کلتش تاقی ایتدیلر . بناء علیه بونلری یا بقی البته دولتک سیاسی ایجادتنددر ؛ دیمک ایشته . شوخالده ماده یه بر «شمیدیک» قیدی علاوه ایدیلرسه ده موافق اولور .

حامد بک (حلب) - اقدم ، منظور حاللری اولدینی اوزره بوراده مفتیلر ، ایکی صنف اولرق تمین ایدلشدر و بو ایکی صنفک بریسنک حد اصفری ماشی بشیوز وحداعظمیسی بیکدر و دیگرکی ده بیک ایله ایکی بیک غروش آرمسنددر. حکومتدن کلن تکلیف بومر کزده در. زده بو تکلیفی عینی ایله قبول ایلدک . تکرار عرض ایدیوروم . علمیه بودجهسی کلدیجی زمان منظور هالیکز اوله جقدر . بو قانونک قبولندن دولای کرک برنجی . کرک ایکنجی صنف مفتیلرک معاشاتی اوله رق بوسنه یکرکی سکر بیک کسور لیرا بودجه یه ادخال ایتدک . بومض ، « ۱۳۳۴ » سنه سی بودجه سیله تطبیق ایدیلجک. فقط آتیا ، دینده عرض ایتدیجک وجهه ، هر سنه بودجه سنسند حد اعظمی به ابلاغ ایدلک ایچون وقوع بوله جق تکلیفلری تدقیق ایدرک هیئت جلیله کزه عرض ایدرز . حد اعظمی به ابلاغ ایدلک ایچون اوصورتله مسئله کب قطعیت ایدوب تمین ایدر . بو مفتیلرک معاشلریک ، حکومت طرفندن تمین ایدیلن حد اعظمی به ابلاغی ایچون وقوع بولان تکلیف خصوصنده ، ظن ایدرم ، قوه اجرائیه نک وبلخاسه مالیه ناظرینک بو باده کی رأیی آلتق و مطالعاتی ده دیکلمک لازم کلیر . بز بوراده مأمورینک معاشاتی اولسون ، سائر ذواتک معاشاتی اولسون ، بو قدر کافی دکلدر . شو قدره ابلاغ ایدلم کی ، عاذا مأمورینک معاشاتک اعظمینک ، اصفریسک قرارین

تمین ایله مشغول اولما یز. زیرا حکومت ، اداره مملکتله مشغول اولدینی جهتله ، ظن ایدرم، بونی ده ایاقتندن او تعقیب وتمین ایدر. فقط هیئت جلیله مکده برحق اعتراضی واردر . بوگون حکومت بو معاشاتک بوجهله تمینتی تکلیف ایتشدر . بونک خارجنده وقوع بوله جق برتکلیف حقدنه ، اولاحکومتک رأیی آلدقدن سوکره هیئت جلیله کزکده قرار قطعیمی ایجاب ایدر . خلاصه ، بومعاشاتک حد اعظمیسنه ابلاغ بولنده وقوع بولاجق برتکلیفده اول امرده حکومتکده رأیی آلتق لازمدر .

صادق افندی (دکرتلی) - حامد بک افندی مساعده ایدر میسک؟ بورابه بر «شمیدیک» قیدی قویسه ق .. رئیس - صادق افندی حضرتلری ، سوزذات هالیکرک دکلدر. بوورک حللی افندی .

حللی افندی (بصره) - بنده کز بو قانونک هیئت عمومیسنده عرض ایتدیجک وجهله مفتیلر ، مقام جلیل مشیختی تمیل ایتدکارندن وهیئت جلیله مکده آلفیشارله قارشولادینی وقبول ایتدینی بولایحه قانونیه نک قوه مؤدهسنی طشرده تأیید ایدلجک و بونک تطبیقی تأمین ایله بیک مفتیلر بولوندینی جهتله بونلرک معاشلریک حد کفایه به ابلاغ ایدلسی ایچون بوشنجی ماده مک موازنه مالیه انجمنه حواله ایدیلرک حکومته برکزه ماده ما کراه ایدله سن تکلیف ایدیوروم. بوخصوصه کرک صادق افندی حضرتلری وکرک شمس الدین بک افندی ایضاحات ویردیلر . بوگون هیچ بروقتده بش آتی یوز غروش معاشله بو عصری احتیاجاتی قدر ایدیلجک معلوماتی حائز برمقی بولونه مزم . بوبله برمقی بولقی ایچون برایشاز ویرله میه جکسه بو قانون تطبیق اولونه ماهه جقدر ؛ دیمکدر. بنده کز برقرارر تقدیم ایدیوروم ، رأی هیئت جلیله نکدر .

باب مشیخت مأمورین مدیری بحری افندی - حللی افندی حضرتلریک بیاناته ، مقام نامنه ، بنده کزده اشتراک ایدرم، فقط «دیماطه پرنجه کیدرکن اوده کی بولنوردن اولق» قیلندن اولسون، بوگون بو قانون موازنه انجمنه اعاده ایدیلر ؛ مالیه ناظری بوراده اولادینی ایچون ینه بکلرز . (اوبله شی یوق صداری)

رئیس - کسه بیکز اقدم ، دوام ایدیکز . باب مشیخت مأمورین مدیری بحری افندی - حال بوکه قانونک مستحیبت قراریه جقمسنی اوله تکلیف ایتدم ، قبول بیوریدیکز. شمدی ده بوبله تأخره اوضرائیه بقی بوسنه جیقارمانسی رجا ایدیوروم. محمدنوری افندی (زور) - اقدم، بنده کز مفتیلرک معاشاتی حقدنه کی حکومتک تکلیفک عیناً قبول ایدلسی تکلیف ایدیوروم . موازنه مالیه انجمنک تکلیف ایتدینی ماده مک صوک فقره سنده «الیوم اعطا اولونمده اولان معاشاتک حد اعظمی قدر ابلاغی بودجه به موضوع تخصیصاتک وسعتنه متوققدر » دینلور . دیمک که بوگون موازنه مالیه انجمنک وضع ایتدیجی «۲۸» بیک لیرا بهر مفتینک معاشاتک بشیوزدن بدی یوز الی به ابلاغ ایدلسی ایچونددر . بونی موافق کور بیوروم .

افندم ، تقریر او قونمازدن اول بر مسئله حقنده هیئت جلیله نك نظر دقتی جلب ایده حکم . نظامنامه داخلنک ۸۶۵ نجی ماده سی کچن سنه تعیین اساسی ایله رایزکه اتران ایتشدی . اونی او قوروم :

۱) معاشات ، تخصیصات ، یومیه ، خرخره و معاشات ذاتیه نك تزید مقدارینه و مأموریت احدائنه ویا بونلرک قوانین جاریه اله مین حدودلری خارجنده اولارق توسیسه دائر هیج بر تکلیف کرک تعدیلنامه ، کرک بودجه بر ماده منضمه علاوه سی صورتنده میونلر طرفندن درمیان ایدله من . مع هذا حکومت ویا موازنه انجمنی طرفندن قبول ایدیلن و یا خود الی امضای حاوی اولان تعدیلنامه لماده سابقه کوستریلان مدتدن صکره دخی تقدیم اوله بیلیر .

هر حالده تزید مصرفه دائر ویرله جک تکلیفلر حقنده موازنه انجمننک مطالعه سی آلمانجه رآه مراجعت ایدله من . شمس الدین بك (ارطغرل) — بو طقوزنجی فصله هاندر . بودجه قانوننه مخصوصدر . بونک بورابه بر تعلق یوقدر .

رئیس — وقوع بولان بیاناتک استناد ایتدیکی ماده ، بوالاحقدر ظن ایدیوروم . بوماده هیئت جلیله نك معلومی اولدقندن صکره تقدیر طبیعی ینه کندیلرینه هاندر .

واقعا بوماده بودجه مذاکرانی و حساب قطعی فصلنده در . فقط بودجه بر تخصیصات علاوه سی متضمن اولان بوجکی تکلیف و تعدیلنامهلر حقنده موجب تردد اولوبور .

حی الدین بك (چوروم) — اکثریت یوقدر . اکیکدر . نظامنامه بر رایستکارانی اونونمایلم . مقتدرک فقر و ضرورتی دوشونوروسه کز بوتون مأمورینده معیشت اعتبارله مضطر بدرلر .

رائف اقدسی (اضروم) — افندم ، بوتککلاتدر . بونک حقنده « ۸۶ » نجی ماده تطبیق اولونوروسه بعدما تشکیلات قانونلرنک عمومندنده بویه ، اعتراض قارشیننده قابل وپیننده مایله نظارتنک موافقتی آتی و حکومتله کوروشمک مجبوریننده بولونوروز . بودوغری اوله ماز . بو بر تشکیلات قانونیدر و بنا علیه نظامنامه کوسترین ماده ایله مقید دکلز ظن ایدهرم .

رئیس — افندم مسئله ، یکیدن تشکیل ایتک مسئله سی دکلدلر . حکومت طرفندن تعیین اولونان مقدار ایله انجمنلر طرفندن تعیین ایدیلن مقدارک تزیدی مسئله سیدر .

حی الدین بك (چوروم) — ضم تخصیصاتدر ، بشقه برشی دکلدلر .

رائف اقدسی (اضروم) — بو ، تشکیلات قانونی اوله رق بورابه کلهدر .

ابوالملا بك (نیکده) — بوقوانین موجوده سی توسیع دکلدلر . یکیدن ندون ماهیتنده در . بنا علیه مجلس عالی سربستدر .

فؤاد بك (دیوانیه) — رئیس بك اقدسی ، ذات عالیلری طرفندن بیان بویوریلان ماده نك نهایتنده بر فخره کوریوروم که اوده

بوماده نك مجرد بودجه مذاکره سنه هاند اولدقنه دائر برقرنه تشکیل ایدیوروم . بوقفرمه شوبله در : « مع هذا حکومت ویا موازنه انجمنی طرفندن قبول ایدیلن و یا خود الی امضای حاوی اولان تعدیلنامهلر ماده سابقه کوسترین مدتدن صکره دخی تقدیم اولونابیلیر . » بوراده بر مدتدن بحث اولونوروم . بومدتدن باحث اولان ماده ، بردائره بودجه سی مضطه سنک میونلره توزیعندن اوچ جلله صکره محتوی اولدقنی فصللرک تزید مقدارنی موجب اولاجق تعدیلنامه و یا مواد منضمه تکلیفی درمیان اولونامیه حقنه دائر و بودجه مذاکرانه هاندر . بنا علیه بوراده کی مدت سوزی بوماده نك ده بودجه مذاکرانه دائر اولدقنه مهم برقرینه در . (بك دوغری صدالری) آرتق تشکیلات قانوننده بوماده موضوع بحث اولاماز افندم .

رئیس — تعدیلنامهلری اوقویکیزر افندم :

ویات جلله

مقتدرک معاشری حدکفایه ابلاغ ایدیک اوزره بشنی ماده نك موازنه مایله انجمنه حواله ایدیلنی تکلیف ایلیم . بصره میونی حلی

رئیس — نظر اعتباره آلائلر لطفاً ال قالدیرسون :

نظر اعتباره آلائدی افندم .

بشنی ماده نك بروجه آتی تعدیلی تکلیف ایلرز :

ولایات والره سرا کزله بونک اجنبیه مستخدم مقتدر برنجی و قضا سرا کزنده کلر ایکنجی صنف اولوب بولدقنی مواضع اهمیتته و کندیلر نك قدم و خندسته کورزه برنجی صنفک ماش شیری سی بیک غروشدن اوچ بیک غروشه و ایکنجی صنفک ماشی آتی بوز غروشدن بیک بش بوز غروشه قدردر . آقره میونی دیاربکر میونی تکنورطای میونی ارطغرل میونی حلی هارون حلی شمس الدین ملاطیه میونی ارطغرل میونی صیر میونی اسپارطه میونی ارزنجان میونی هاشم محمدصادق علی حیدر اسپارطه حلی حالت سرسین میونی توفاذ میونی دیاربکر میونی قره حصار صاحب میونی صادق نهی فیضی محمد کامل توفاذ میونی نیکده میونی استانبول میونی کوتاهه میونی دیوانیه میونی کامل ابوالملا هان صاحب عبدالعزیز توفاذ

رئیس — بوتعدیلنامه سی نظر اعتباره آلائلر لطفاً ال قالدیرسون :

المرکزی ایتدیگرکز افندم .

تعدیلنامه سی نظر اعتباره آلائلر لطفاً ال قالدیرسون :

نظر اعتباره آلمشدر افندم .

مقتدرماشته دائر اولان بشنی ماده نك بروجه آتی تعدیلی تکلیف اولنوروز : برنجی صنفک ماش شیری سی بیک بش بوزدن ایک بیک بش بوز غروشه و ایکنجی صنفک ماشی سکر بوزدن بیک بش بوز غروشه قدردر .

فونیه میونی توفیق

رئیس — تقریر صاحی تقریرلری ایضاح ایده جکدر .

توفیق بك (قونیه) — بنده کز ، برنجی صنف ماشک حد اصغری سی ۱۵۰۰۰ وحد اعظمی سی ۲۵۰۰۰ غروش اولسون . دیوروم . ایکنجی صنفلرک حد اصغری سی ۸۰۰۰ وحد اعظمی سی ده ۱۵۰۰۰ اولارق تکلیف ایدیوروم . بونی بویه آزر کوریوروم . فقط

دائر اولان مطالعاته قارشى معروضاتده بولونمىچى . بنده كز ،
ظن ايدىيورمكە ، بوقانون بودجه قانونى دكلدر . اگر بودجه
قانونى اولمىدى او وقت مالىه ناظرىنك رايته مراجعتايدر ايدك .
بز ، بوراده مفتريك من الاول الى الاخر آلا بيله جكلرى ماشانك
حداصغرىسى ايله حداعظمىنى تەين ايدىيوروز . ذاتاً بوه بر بودجه
مستلهسى اولمامسندن احتراً مورانه مالىه انجمنى برقيد بر اقبور واو
قيدنده ، اليوم اعطا اولونمقده اولان ماشانك حداعظمنه قدرابلاغى
بودجهيه موضوع نخصيصانك وسعتنه متوقفدره دييور . مادامك بوكون
حد اعظمىنى تەين خصوصنده اجرا ايدمكجزمى حرمت بودجهيه بر
تأثير اجرا ايتمه چكلدر . بناء عليه بونك مالىه ناظرىنك حضورينه
قدر توقفته بر سبب يوقدر . شوخالده بز بوكون بوراده برقرار ويرم .
بيليرز . بونى عرض ايتك ايتتورم .

حامد بك (حلب) — بوپوريورلر كه بو ، بودجهيه متعلق بوقانون
دكلدر . بنده كزجه قانونك بومادهسى ، ماشانك حداعظمى واصغرىسى
اعتباريله ، بودجهيه تاس ايدىيور . كچه حد اعظمى اعتباريله بودجهيك
وستقى بلكه چكز . فقط حد اصغرىنك مقدارنى تبديل ايدوب دها
زياديه ابلاغ ايدمك اولورسوق او وقت بودجه قارشومزه كه چكلدر .
بزم وضع ايتديكمز صد اصغرىنى آلهجى اولانلره بر طاق ضائم
اجرا ايتك صورتيله بوكون حد اصغرىنى توسيع ايتديكمز تقدريده
بوقانونك آشاغنده كه چك بر ماده ايله ۱۳۳۴ سنسندن اعتباراً
موقع تطبيقه قونولاجننه بناء بورادن حاصل اولهجى فرق مبالنك
بودجهيه علاوهسى لازم كلير . بو مطالعاتى حد اعظمى ايچون عرض
ايتتورم . حد اصغرى ايچون ، بودجه مسئلهسى اولديغى عرض
ايدىيورم .

فؤاد بك (ديوانيه) — بنده كز جواب ويره چكم .
رئيس — صره كز كلبكى زمان جواب وورسكز . بوورك فيضى بك .
فيضى بك (ديار بكر) — اقدم ، بو مفتيلر مسئلهسى حقيقه
فايت مهم بر مسئلهدر . چونكه پادشاهمز ، يالكلز عثمانلى ملتنك
پادشاهى دهل كره ارض اوززنده نه قدر مسلمان وارسه جهلتنك
خليفه مسيدر . بو تون مسلمانلرى جمع ايدن بو نقطهدر و بو دينك
ناشرىده صف علمادر . بوصف علماده حرب حاضر حسييله ،
ظن ايدرم ، اك زياده ضعفه اوضراش و بو صفده بولون قسك
اكتريسى محووبوسلكده مقرض اولشدر . هانكى ملكت كيدرسك
بو تون مدرسلارك قايتمش اولديغى كوريرز . صنف علمادن بر فرد
كوروله بور . يالكلز اورتهده بر مفتى قالمش . بونك ايچون اگر
بز بوسلكه ، عالم اسلاميك مثلى اولوق اعتباريله ، فضله بر موقع
ور شرف و وهرلك خاتى ترغيب ايتدومزسك هيچ بر وقت بوستنى
ياشانايله چغز و بزم ايچون بوستنى ياشايبامك هرشيدن زياده فرضدر .
بوراده بودجه مسئلهسى موضوع بحث دكلدر . بودجهيه ضم ايديلن
يكرى سكر بىك ليرا ، ظن ايدرمه بو قدر مصارف عموميه يكونى آره سنده
بر قطره درجه سندهدر . بودجه انجمنى ، بو مصرفى بر آرز فضل

كوستريورلر ، قانونى مدافسه ايدن ذات بيله بو خصوصده ترددله
آمان قانونى كيدرسه تكرر چيقماز توهميله ايلرى كيدمه بورلر .
صوركه انجمن ، بونده معاش نخصيص ايتمه يوروز ، حد اصغرى ايله
اعظمىنى تەين ايدىيوروز ، دييور . فقط هر سنه بودجهسى كلبكى
زمان بودجه انجمنى ، حد اعظمىنى قبول ايتمزه نه اولاجق ؟
بورقانون مسئلهسيدر ، هيچ بروقت مالىه بودجه مسئلهسى دكلدر .
ورده بوقانونك مذاكره سننده مالىه ناظرىنك حضورى لازمدر ،
دييورلر . حال بوكه بومعاش بودجه مسئلهسى دكلدر كه مالىه ناظرىنك
حضورى لازم كلسون .

زلفى بك (ديار بكر) — مفتريك معاشلرىنك بك آز اولديغى
رفقاي محترمك كاهسى سويله ديلىر . بنده كز بونك ايچون برشى
سويله ميه چكم . يالكلز شونى صوراجتم . بز شمىده ي قدر بر چوق
تشكىلات قانونى ياپدق ، تخصيصات ووردك . هيچ بريننده بويله بر قيده
كورديكى ؟

سعيد افندى (معموره العزيز) — الله راضى اولسون . بنده
بونى سويله ميه چكم .

زلفى بك (ديار بكر) — مادهده ، اليوم اعطا اولونمقده اولان
ماشانك حد اعظمنه قدرابلاغى بودجهيه موضوع نخصيصانك وسعتنه
متوقفدره ، دييلور . بزا ساساً مفتيلره ويره چكز موقى بولوندىقلىرى
موقع علوتىنى نظر دفته آيرسوق بويدك قله بر ناسى لازم كلير .
بناء عليه بوكا دائر شمس الدين بك افندى ايله مشتركاً ووردىكمز
تقريرك قبولى رجا ايدىيورم .

ضيا متلا بك (لازستان) — بنده كزده زلفى بكك سويله ديگى
عينا سويله ميه چكم .

شكيب آرسلان بك (حوران) — برايكى سوز عرض ايتك
ايترم . حقيقه بوملك استقبالى علوم عصرىه ياننده علوم شرعىيه ده
نشر ايتكمه متوقفدر . چونكه بزده اك زياده وطنه وجودى ربط
ايدن دياستدر . بو دياتى تمثيل ايدنلر ، علما ، مفتيلر ، خواجالردر .
اونلرك سوزلىرى اوزرشنه بزم چوققارمز ميادين حربه بو قدر
چايشيورلر . اونلر چايشيورلر ، آنجق محمد نامنه چايشيورلر . حقيقت
بودر . دوغرى سويلسك لازم كليرسه مفتريك مقاملرني تعظيم ايتك
يالكلز ديانت نقطهسى ايچون دكل . بلكه سياست فقط نظرندن ده
واجبدر . فيضى بك افندىنك بو يوردقلىرى شيله بنده اشتراك ايدىيورم .
حلى بك (بصره) — فيضى بك افندىنك بو يوردقلىرى تكليفلره
اشتراك ايدرم . ظن ايدرم ، هيئت جليله براز دوشونورسه مشيخت
اسلاميه نك بودجهسى تصدقده نصيبات كوسترمز (بك دوغرى صدارى)
رئيس — مذاكره نك كه بته دائر بر تقرير وار اقدم ؟
مذاكره نك كفايى تكليف ايدرم .

ديوانيه مبعوثى
فؤاد

رئيس — مذاكره نك كفايى قبول ايدنلر لعلماً ال قالد برسون ؟
قبول ايديشدر .

حامد بك (حلب) - اوت اقدم، وظائف اقايه دائر بوراده
 برشى يوقدر .
 فؤاد بك (ديوانيه) - بورتمير علمير . بين الملما ماشه
 وظيفه دنيور . بناء عليه او اعتبارله او وظائفى قصد ايندم . مادام
 معتبارك ماشندن بحت ايدييور . معتبارك ماشلرى ختنده « ديسهك
 ده ابي اولور . قانونك عنواننده اهميت واردر . مراق ايديوبده
 دستورده او قانونى آرايه جق اولانله رهبرك ايده جكدر .
 « وساره » دن مقصد نه اولدينى آكلامق ايجون بنده كز قاجلى بهى
 كتمه لي م ؟ نصل اكلايه جكم ؟ بولقتمده يوق . باشقه برده ده
 يوقدر . « وساره » دن مقصدك وظائف اقا اولدينى و مجلس مشايخك ده
 بوراده داخل بولوندينى نه ايله آكلايه جقم ؟
 رئيس - قانونك عنوانك بوسورته تصحيحى ختنده ايضاحات ده
 ورديلر . بناء عليه تهررى رايكزه عرض ايده جكم . قبول ايدينلر
 لطفاً الليرى قالد بوسون :

قبول ايلامشدر اقدم .

يديجي ماده ي رايكزه عرض ايتشى ايدم ؟ فؤاد بك اقدمى بو
 ائنده سوز ايسته كلرى ايجون ترد ايتدم . ماده قبول اولونيورمى
 اقدم ؟ (اوت سدالرى)
 يديجي ماده دخى قبول ايديلمشدر .

اقدم . بوكونى روزنامه مزدن بيه قالان مواد ايله برابر
 كچن سته ايكي دقمه انجمنه كيدن خسته خانه اماملرى ماشاقى ختنده كي
 لايحه قانونيه ي ورده شرفا وسادات كرام ماشات و بدل مينان
 ختنده كي بر لايحه قانونيه ي بارن ايجون روزنامه اوله رق عرض
 ايدييورم . بارن بر معناد انعقاد ايجك اوزره جلسه ختام و برييورم .

ختام مذاكرات
 ديهه سات
 ۵۵

انعقاد آتى روزنامه سى

سال : ۲۲ كانون تان ۱۳۳۴

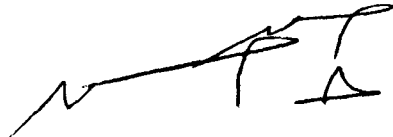
مجلس بعد از زوال ساعت ايجيره انعقاد ايجده جكمه

مطرح
 نوبت

لايهه قانونيه
 نوبت

روزنامه ي بگيره وضع اولونانه مواد :

- ۶۲۸ - خسته خانه اماملرى ماشاقى ختنده لايحه قانونيه .
- ۸۳۸ - شرفا وسادات كرام ماشات و بدل مينان ختنده لايحه قانونيه .
- يكي روزنامه ورده قلاوه مواد :
- ۱۳۳۴ سنه سى مجلس ميونخ بودجسى .
- ۸۹۰ - مكاتب سلاطيه ليلى طلبه سندن آئنده اولان ايجوراك زيدي ختنده لايحه قانونيه .
- ۲۸۱
۳۵۷
۴۳۶ - كاتب عدل قرارنامه سى [ايكنى مذاكره سى اجرا ايديله جك]
- ۶۵۰ - حاكم نقلاب تشكيلاتى قانونك « ۴۶ » نجي ماده سى سى عدل قرارنامه .
- ۱ - دوائر حكومه اشخاص آرمسته متكون دهاوى ختنده كترى ميجون ندم بك تكليف قانونيه .
- ۲۲۱ - بوزغاد حكومه اشخاص ايديكي مبالغ ختنده پاروش اوغلى ميجولا كينك عرض حال اوزرته استعفا انجمن مضطه سى .
- ۲۱۴ - زويى حسن نيسى پاشا مرحومدن مودسته مفروغ مقارنات ختنده خديجه شايان خاك عرض حال اوزرته استعفا انجمن مضطه سى .
- ۳۰۹ -

ضبط قلمى مدبرى

هاجرى داره

فؤاد بك (دوبانيه) — بنده كز قانونك هيئت عموميەسى حقتهده قانون يتسكدن سوكره سوز سويله مك ايسترم .

رئيس — قانونك هيئت عموميەسى هنوز رايكزه عرض ايتمه بچكم . چونكه برمادهسى انجمنه كيتدى . بناءً عليه اوماده كلوب هيئت جليله به عرض ايده ايدل كدن سوكره قانونك ماهيتي تعين ايده بچكدر . بناءً عليه هيئت عموميەسى راي تاليكزه عرض ايستديكم وقت سويلر سگنز .

فؤاد بك (دوبانيه) — عرض ايده بچكم مسئله قانونك هيئت عموميەسنك قبولي ويا روى حقتهده دكلدر . بو ، ماده نك عنوانه داردر . بناءً عليه بوراسى عمل مذاكره در .

رئيس — بو ايضاحه كوره بو يورك اقدم .

فؤاد بك (دوبانيه) — بو قانونك عنوانهده ... دارالحكمة الاسلاميه وسائر قانونى ... ديه برشى كوردم . بو ، « سائر » تسييرينك مدلولي نهدر ؟ بونى بولاق ايجون الهه هيچ برقاعده عليه موجود دكلدر . « سائر » ايجه مفتيلره مجلس مشايخ كيره بچكى هيچ بروقت خاطر به كتر مادم .

اگر بركون بنده كز دستورده مراحت ايدوبده مجلس مشايخك لاج اعضادن مركب اولدني آرايق ايستر ايسم مجلس مشايخه متعلق احكامك بودارالحكمة الاسلاميه وسائر قانونهده بولوندينى بو « سائر » سوزندن استنباط ايدهم .

بناءً عليه بو قانون ايجون « دارالحكمة الاسلاميه » مجلس مشايخه ووظيفة افا ، كي بر عنوانك قبولي لازمدر .

رئيس — لطفاً برتكليف تاليكز وارمى اقدم ؟

فؤاد بك (دوبانيه) — وار اقدم .

زلي بك (دوبار بكر) — بنده كز بدعجي ماده حقتهده سويله بچكم .

بو قانون تشكيلات قانونيدر . اگر بوجهه تعلق اوله ايدى موازته ماله ايجونى ، « اشبو قانونك اجرائ احكامنه شيخ الاسلام وماليه نظري مأمورد » درلر ايدى . بناءً عليه بو ، كندى باشه مستقل بر تشكيلات قانونيدر . اجراستهده شيخ الاسلام مأمورد . شوالهده ، بونك بوجهه تعلق يوقدر .

رئيس — اقدم ، فؤاد بك اقدى عنوان حقتهده قطة نظر لرني ايضاح ايستيلر . بر تقررده وريدلر . بو تقررده ، مذاكره اولونان « دارالحكمة الاسلاميه وسائر قانونى » عنوانك « دارالحكمة الاسلاميه » مجلس مشايخه ووظائف افا قانونى ، شكله تبديلى تكليف ايدرم ، ديورلر . انجمنلرجه بر مطالعه وارمى اقدم ؟

حامد بك (حلب) — بو متن قانونه هايد بر تكليف دكلدر . عنوانه هايد بر ملاحظه در . بو غير رسمي بر شيدر اقدم . دستورده بچركن خلاصه سنى قيدودرج ايدلر . بناءً عليه بو ، بر عباره قانونيه به متعلق بر تكليف دكلدر .

محمد سعيد اقدى (معموره الزيز) — « وسائر » قيدي قائله كافيتر اقدم .

رئيس — ظن ايديبورم بو قانونهده وظائف افايه دائر احكامهده يونى .

نه بيلم كه بوجهيه ده دوشونمكه مجبوروز . بناءً عليه تقرر يمك قبولي رجا ايدهرم .

رئيس — تمديلنامه لرني ايضاح ايستيلر . نظر اعتباره آلانلر لطفاً ال قالدريسون : نظر اعتباره آلتماضى اقدم .

رياست جليله

دردنجي مادهده (وكتد بريك قدم وخدمته كوره) جله سندن سوكره شيدبك كه سنك « لوموسى وشوالهده هرمنك » شيدبك برنجي سنك ماش شيريسى بيك غروشدن ايكي بيك غروشه وايكجى سنك . . . ال آخره » صورتيله تبديلى تكليف ايلرم . دكزل بونى صادق

رئيس — اقدم ، صادق اقدى حضرتلرنيك تمديلنامه لرني او قودوك . نظر اعتباره آلانلر لطفاً ال قالدريسون : نظر اعتباره آلتماضدر اقدم .

موازة ماله انجمنك :

دردنجي مادهده هر واخره سندهك « ماشاك حداظنه قدر ابلاغي . . . الخ » قيديك طين تكليف ايلرم .

رئيس — معلوم تاليرى اولدى دكلى ؟ بو تمديلنامه يي نظر اعتباره آلانلر لطفاً ال قالدريسون : (آكلاشيلامادى سدالرى)

فائق بك (ادرنه) — اقدم ، مادهده يي برجه نك طين تكليف ايديبورلر .

(معموره الزيز بونى محمد سعيد ليدبك تقررى تكرار اولدور)

رئيس — تمديلنامه يي ، بنده كز ايضاح ايديم . آنتجى صحيفه يي لطفاً آجيكز . آنتجى صحيفه نك باشنده قوس ايچنده « قدردر » كه سندن سوكره « اليوم اعطا اولونمده اولان ماشاك حد اعظمنه قدر ابلاغي بوجهيه موضوع تخصيصاتك وسخته متوقفدر » جله سنك طين تكليف ايديبورلر .

محمد سعيد اقدى (معموره الزيز) — فاتا رفقاى كرام ، سويله دكلرى سوزلره بونك آشاغيسى قبول ايتشلدر .

رئيس — تقررى ، كتد بريك ده ايضاح ايستيلر . بناءً عليه بو تمديلنامه يي نظر اعتباره آلانلر لطفاً ال قالدريسون : نظر اعتباره آلتماضدر .

باشقه بر مطالعه وارمى اقدم ؟ (خاير سدالرى) ماده يي بو تمديلنامه ايله انجمنه ووردك .

ماده ۶ : اشبو قانونك حكى ۱۳۳۴ سنة ماله سى ملوتندن اعتباراً مرعى الاجرادر .

رئيس — بر مطالعه وارمى اقدم ؟ قبول ايدنلر لطفاً ال قالدريسون : قبول ايدلشدر .

ماده ۷ : اشبو قانونك اجراسته شيخ الاسلام مأمورد .